

Obsah	Strana
Úvod	3
Metodika výskumu	4
I. Hospodárska situácia na Slovensku	6
I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov podľa verejnej mienky	6
I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku podľa verejnej mienky	7
II. Spotrebiteľské ceny	8
II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov	8
II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období	9
III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti	10
IV. Finančná situácia v domácnostiach	11
IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch	11
IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch	12
IV. 3. Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach	13
V. Sporenie občanov	14
V. 1. Sporenie na Slovensku v pohľade verejnosti	14
V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach	15
VI. Spotrebiteľské úmysly domácností	16
VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku	16
VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období	17
VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu resp. domu	18
VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, chaty, chalupy	19
VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto	20
VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery	21
VII. 1. Vývoj v SR	21
VII. 2. Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ	22
Zhrnutie	23
Tabuľka vývoja indikátorov Spotrebiteľského barometra	27

Úvod

Spotrebiteľskou tematikou, sledovaním názorov, očakávaní a spotrebiteľských úmyslov občanov sa Ústav pre výskum verejnej mienky pri Štatistickom úrade SR (ÚVVM pri ŠÚ SR) zaoberal aj na začiatku októbra 2008. Zisťovanie Spotrebiteľský barometer je súčasťou harmonizovaného programu ekonomických a spotrebiteľských prieskumov, ktoré sa uskutočňujú vo všetkých 27 členských štátoch Európskej únie. Prostredníctvom rovnakých otázok kladených v tom istom čase sa získavajú údaje o náladách výrobcov, obchodníkov a spotrebiteľov, ktoré vo svojom súhrne slúžia na predpoveď ďalšieho ekonomického vývoja. Zisťovania sú koordinované a podporované Generálnym riaditeľstvom pre ekonomické a finančné záležitosti Európskej komisie. V Spotrebiteľskom barometri oslovení občania hodnotia jednotlivé aspekty ekonomického života štátu a finančného hospodárenia domácnosti. Časť otázok sonduje, aké sú možnosti domácnosti sporiť, resp. investovať do predmetov dlhodobej spotreby, raz za štvrťrok i do osobného auta, stavebných úprav bývania a stavby, resp. kúpy domu, chalupy, chaty. Vďaka jednotnej metodike možno údaje porovnávať nielen časovo, ale aj medzinárodne. V aktuálnom prieskume pri hodnotení minulosti respondenti porovnávali súčasnosť s uplynulými 12 mesiacmi, t.j. s obdobím medzi 1. októbrom 2007 a 30. septembrom 2008. Očakávania respondentov sa týkali nasledujúcich 12 mesiacov, t.j. intervalu medzi 1. októbrom 2008 a 30. septembrom 2009.

Medzi ciele prieskumu patrilo získať poznatky o tom, ako občania:

- hodnotia celkovú ekonomickú situáciu v krajine
- odhadujú ďalší vývoj ekonomiky vo svojom štáte
- vnímajú vývoj cien tovarov a služieb
- predikujú vývoj nezamestnanosti
- reflektujú podmienky pre nákup predmetov dlhodobej spotreby
- uvažujú o možnostiach sporenia
- posudzujú finančné pomery vo svojej domácnosti
- zamýšľajú investovať.

V tejto informácii sú prezentované výsledky v dvojakej podobe: v podielovej a indexovej. Pre podielové zobrazenie sú vybrané výsledky za posledných dvanásť mesiacov s možnosťou komparácie so situáciou pred rokom. Indexová podoba poskytuje taktiež prehľad vývoja za posledných 12 mesiacov a porovnanie so stavom pred rokom. Výsledky sú prepočtom, ktorý sa zakladá na váženej komparácii kladných a záporných vyjadrení. Po sezónnom očistení sú porovnateľné s výsledkami publikovanými Európskou komisiou pre ostatné členské štáty EÚ. Hodnoty pre väčšinu indikátorov sa pri tejto analýze pohybujú v intervale od mínus sto (väčšinou za predpokladu, že všetky odpovede boli z hľadiska respondenta maximálne nepriaznivé a nikto nevyužil odpoveď „neviem posúdiť“) po hodnotu plus sto v opačnom prípade (hodnotenia všetkých respondentov sú maximálne priaznivé). Výnimkou sú indikátory týkajúce sa inflácie a nezamestnanosti, ktoré v súlade s medzinárodnou metodikou majú kladnú hodnotu aj napriek tomu, že hodnotenia sú z pohľadu respondentov nepriaznivé a zápornú, ak sú z pohľadu občanov priaznivé.

Metodika prieskumu

Aktuálny výskum bol realizovaný v dňoch od 1. do 7. októbra 2008 technikou štandardizovaného rozhovoru prostredníctvom dotazníka. Zber dát uskutočnili školení externí spolupracovníci - anketári. Podľa jednotnej medzinárodnej metodiky sa prieskum zameriaval na osoby 16 ročné a staršie. Vzhľadom na veľkosť základného súboru, ktorý tvorilo 4 416 076 obyvateľov SR vo veku 16 a viac rokov, t.j. 81,94 % z 5 389 180 všetkých obyvateľov SR k 31. 12. 2005, bola výberová vzorka naplánovaná na 1 400 rozhovorov.^{1/}

Výberový súbor bol utvorený voľným kvótovým výberom so znáhodnením v poslednom kroku. Kontrolovanými premennými boli: pohlavie, vek, národnosť, vzdelanie, veľkosť bydliska a kraj. Po zhodnotení úrovne terénnych prác, vecnej a logickej kontrole vyplnených dotazníkov, bolo na spracovanie odovzdaných 1320 dotazníkov, čo predstavuje 94,29 %-nú návratnosť z plánovaného počtu 1400 rozhovorov. Jeden respondent v tomto prieskume reprezentoval 3 346 obyvateľov SR zo sledovaného základného súboru populácie od 16 rokov vyššie.

Na zabezpečenie kvalitnej práce externých spolupracovníkov - anketárov má ÚVVM pri ŠÚ SR vypracovaný systém permanentnej kontroly so spätnou väzbou, preto si anketári kontrolu svojej práce plne uvedomujú.

Štatistická presnosť výsledkov výskumu bola hodnotená pomocou intervalov spoľahlivosti. Pre výpočet očakávanej výberovej chyby (reliability) sa využívajú vzťahy platné pre prostý náhodný výber. Charakteristika reliability vzťahovaná na celý súbor pri rozsahu $n=1320$ je $\pm 2,70$ %. V tabuľke na nasledujúcej strane je uvedené podrobnejšie testovanie reprezentatívnosti celého súboru s jeho výsledkami. Pri uvažovanej 5 %-nej úrovni významnosti sa potvrdila reprezentatívnosť výberového súboru podľa kvótových znakov pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkostná skupina obce a kraj.

1/Vekové zloženie obyvateľstva SR v roku 2005. Demografická a sociálna štatistika, ŠÚ SR 2006 a Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenskej republiky v roku 2001. ŠÚ SR Bratislava

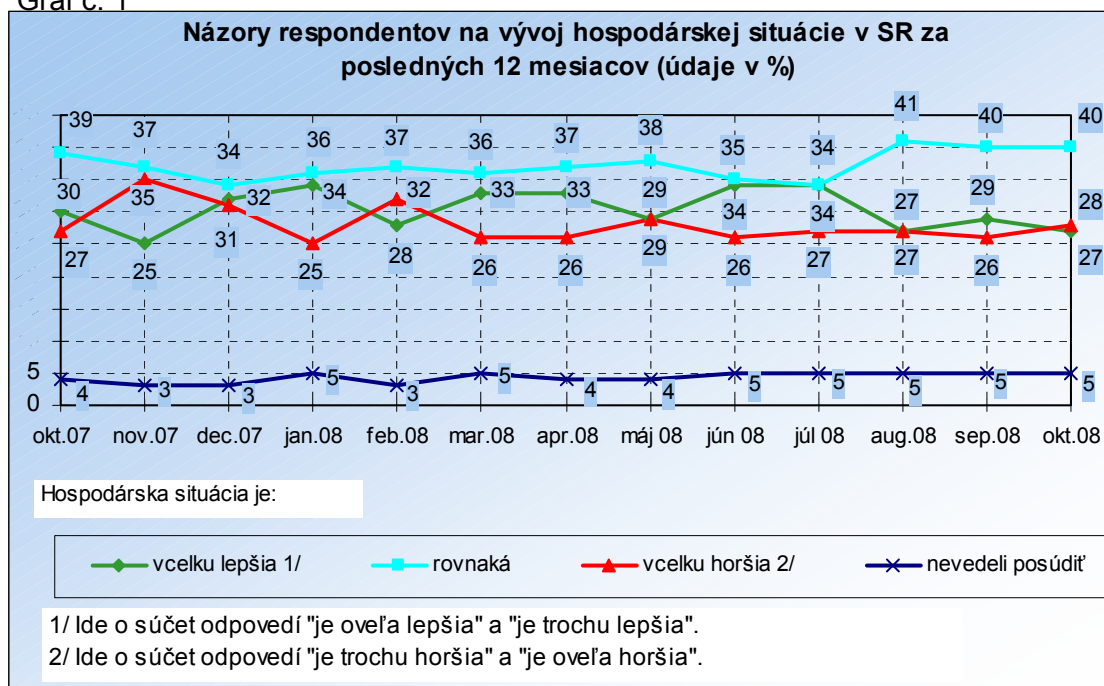
Reprezentatívnosť výberového súboru populácie SR vo veku 16 a viac rokov				
Znak	Základný súbor (v %)	Výberový súbor (v %)	Rozdiel	CHI2 Test HV 5 %
Pohlavie:				rozdiely nie sú štatisticky významné
Muž	47,95	48,11	+0,16	
Žena	52,05	51,89	-0,16	
Vek:				rozdiely nie sú štatisticky významné
16-17	3,64	3,64	0,00	
18-24	13,95	14,02	+0,07	
25-29	10,68	10,61	-0,07	
30-39	17,91	18,26	+0,35	
40-49	17,73	17,65	-0,08	
50-59	16,38	16,14	-0,24	
60-64	5,38	5,45	+0,07	
65 a viac	14,33	14,24	-0,09	
Vzdelanie:				rozdiely nie sú štatisticky významné
základné	22,50	22,42	-0,08	
stredné bez maturity	27,70	27,88	+0,18	
stredné s maturitou	38,00	38,11	+0,11	
vysokoškolské	11,80	11,59	-0,21	
Národnosť:				rozdiely nie sú štatisticky významné
slovenská	86,23	87,12	+0,89	
maďarská	10,34	9,39	-0,95	
Iná	3,43	3,48	+0,05	
Veľkostná skupina obce:				rozdiely nie sú štatisticky významné
do 1999	30,08	30,23	+0,15	
2000 - 9999	20,90	20,08	-0,82	
10000 - 49999	24,18	24,32	+0,14	
50000 - 99999	12,08	12,65	+0,57	
100 000 a viac	12,76	12,73	-0,03	
Kraj:				rozdiely nie sú štatisticky významné
Bratislavský	11,69	11,14	-0,55	
Trnavský	10,45	10,61	+0,16	
Trenčiansky	11,35	11,59	+0,24	
Nitriansky	13,43	13,79	+0,36	
Žilinský	12,68	12,58	-0,10	
Banskobystrický	12,29	12,20	-0,09	
Prešovský	14,12	14,32	+0,20	
Košický	13,99	13,79	-0,20	

I. Hospodárska situácia na Slovensku

I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov podľa verejnej mienky

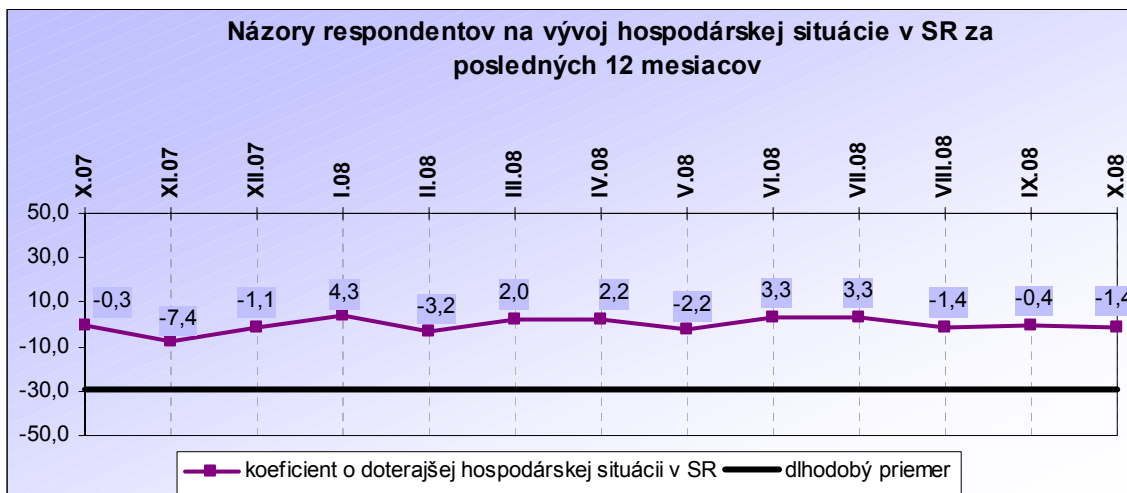
V októbri 2008 bolo sledovaných pätnásť ukazovateľov. Z dvanástich pravidelne mesačne pozorovaných indikátorov došlo podľa indexovej podoby výsledkov pri piatich k zhoršeniu. Obavy obyvateľov vzrástli aj pri indikátoroch týkajúcich sa hospodárskej situácie na Slovensku. Pri hodnotení doterajšieho ekonomického vývoja v krajine sa znížila frekvencia zhovievavých hodnotení (o 2 percentuálne body na 27 %) a podiel kritických odpovedí sa, naopak, o 2 percentuálne body zvýšil (na 28 %) a dosiahol tak po ôsmich mesiacoch opäť prevahu nad pozitívnymi vyjadreniami (v októbri 2008 o jeden bod). Stabilizované pomery konštatovalo, rovnako ako minulý mesiac, 40 % opýtaných.

Graf č. 1

Pre doterajší vývoj hospodárskej situácie na Slovensku je aktuálnym údajom prepočítaným podľa metodiky Európskej komisie koeficient $-1,4$, ktorému naďalej ostáva záporné znamienko. Hodnotenia respondentov boli oproti predchádzajúcemu mesiacu nepriaznivejšie o jeden bod, medziročne o 1,1 bodu.

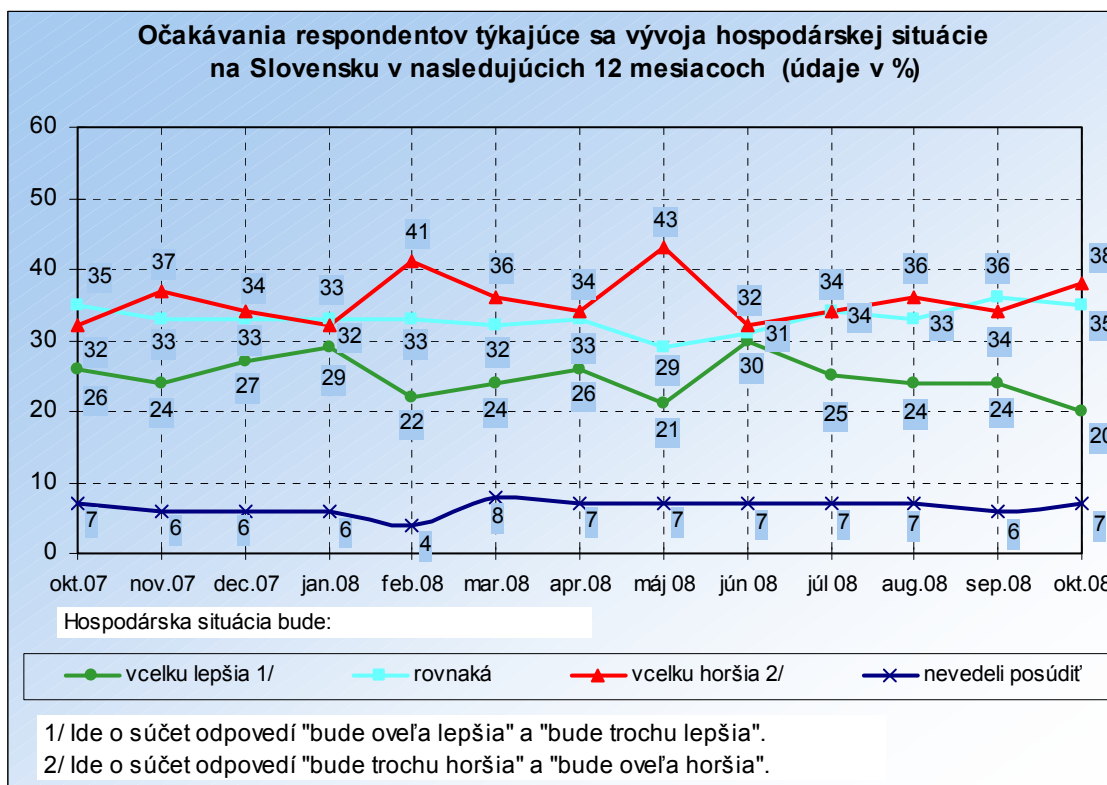
Graf č. 2

I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku podľa verejnej mienky

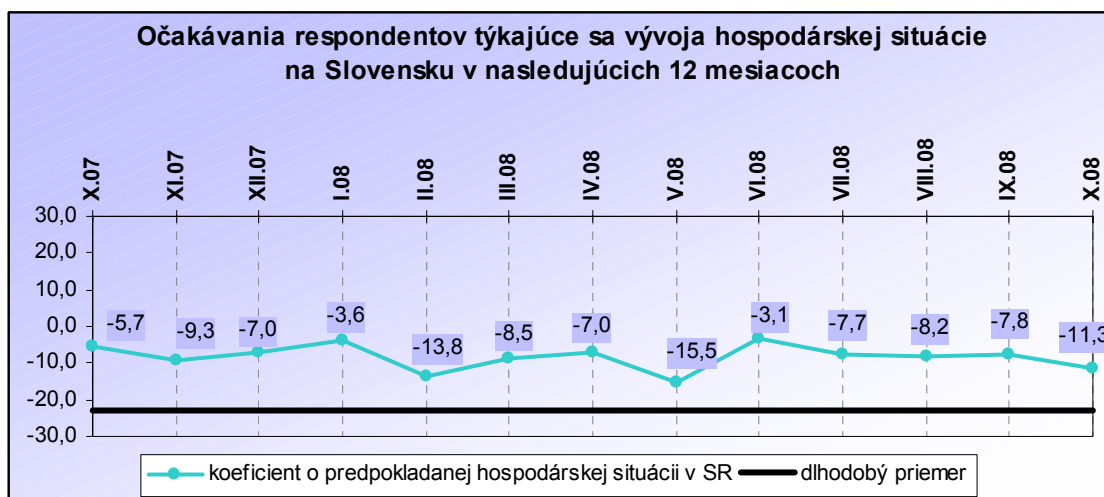
Ako bolo už vyššie spomenuté, zvýšenie obáv neobišlo ani indikátor o predpokladanej hospodárskej situácii v SR, kde sa o štyri percentuálne body znížil podiel odpovede o zlepšení ekonomickej situácie na Slovensku (na 20 %, čo je najnižšia hodnota za posledný rok). Pesimistické tvrdenia naopak zvýšili svoje zastúpenie o 4 percentuálne body na aktuálnych 38 %, čím opäť dosiahli primát najčastejšie uvádzanej odpovede. Rovnaký stav signalizovali respondenti v nižšej miere (o 1 percentuálny bod, t.j. 35%) ako v septembri tohto roka.

Graf č. 3

Pre očakávania ekonomického vývoja na Slovensku je najnovšia prepočítaná hodnota na úrovni -11,3. Ide o výsledok, ktorý aj napriek tomu, že je o 3,5 bodu nepriaznivejší ako v septembri 2008, ostáva stále nadpriemerný. Medziročné porovnanie naznačuje, že súčasné predikcie sú mierne pesimistickejšie (o 5,6 bodu) ako v októbri 2007.

Graf č. 4

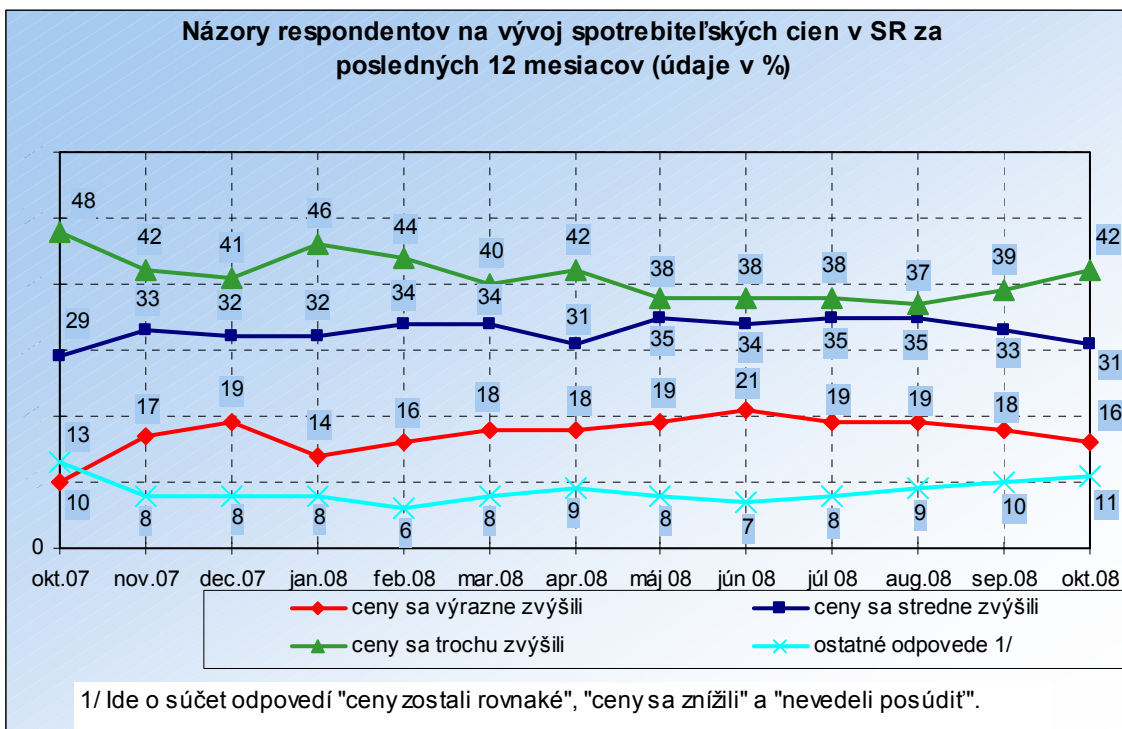

II. Spotrebiteľské ceny

II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov

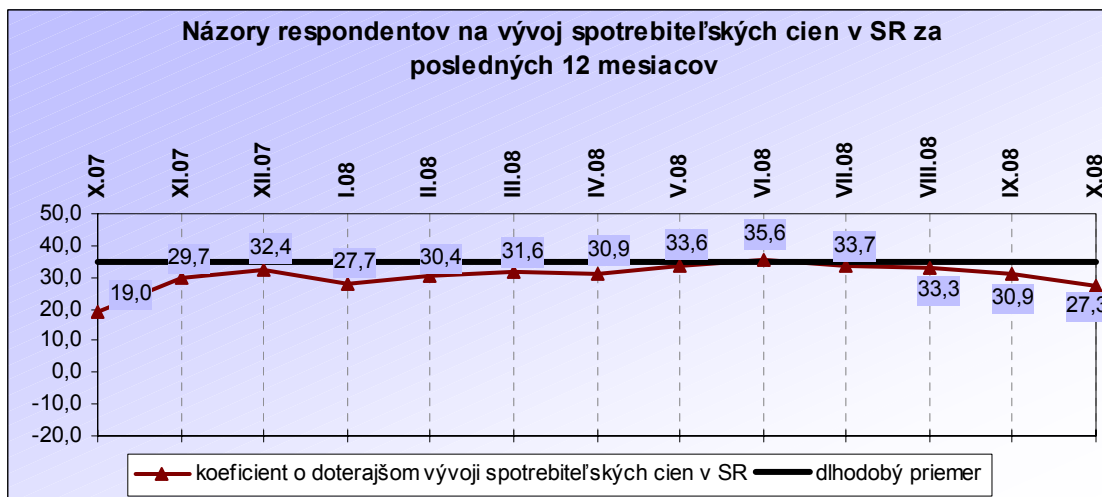
Indikátory týkajúce sa vývoja spotrebiteľských cien sa tento mesiac vyvíjali priaznivo. Pri hodnotení doterajšej inflácie sa o 2 percentuálne body znížilo zastúpenie najradikálnejšieho variantu (ceny sa výrazne zvýšili - na 16 %) a menej radikálneho výroku (ceny sa stredne zvýšili - na 31 %). V názore, že ceny sa trochu zvýšili, sa v októbri 2008 zhodlo 42 % respondentov. Pred mesiacom bol podiel takýchto odpovedí o 3 percentuálne body nižší.

Graf č. 5

Subjektívne hodnotenia doterajšieho cenového vývoja v októbri 2008 dosiahli hodnotu 27,3, ktorá naďalej ostáva v zóne priaznivejších tvrdení než dlhodobý priemer a je o 3,6 bodu optimistickejšia ako pred mesiacom. Rozdiel voči rovnakému obdobiu minulého roka predstavuje 8,3 bodu, u respondentov bolo pred rokom menej napätia.

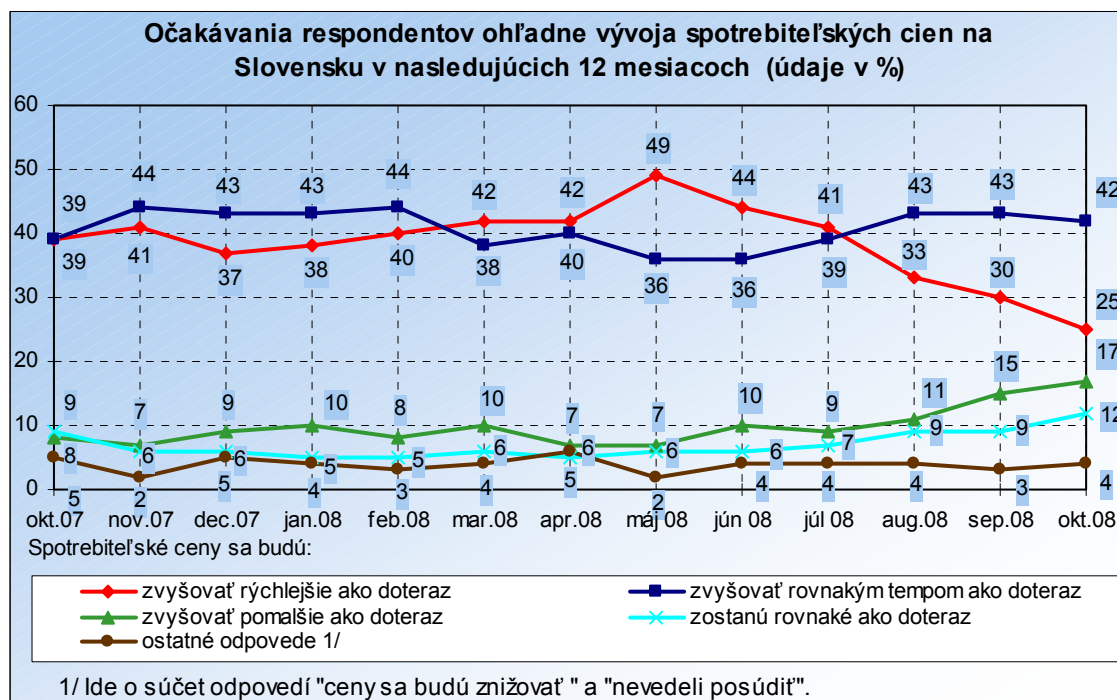
Graf č. 6

II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období

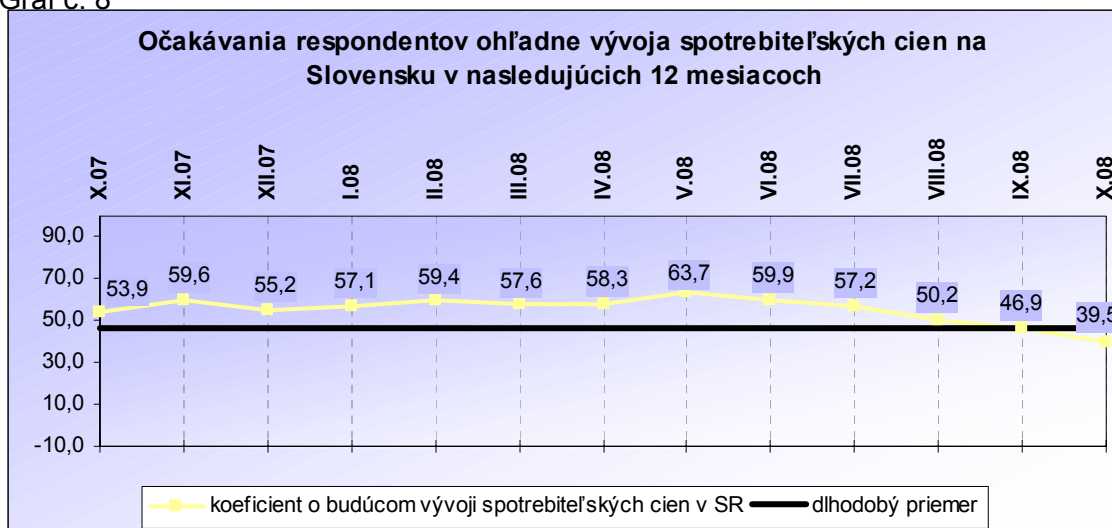
Oproti minulému mesiacu sa z dvanástich indikátorov najpriaznivejšie vyvíjal očakávaný vývoj inflácie (zmena v indexovej podobe bola väčšia ako päť bodov). Najradikálnejšiu odpoveď (ceny sa budú zvyšovať rýchlejšie ako doteraz) zastávalo o 5 percentuálnych bodov menej respondentov (25 %) ako pred mesiacom. O jeden percentuálny bod sa znížil podiel tých, ktorí sú presvedčení, že ceny sa budú zvyšovať rovnakým tempom ako doteraz (na 42 %). Miernejší variant (ceny sa budú zvyšovať pomalšie ako doteraz) posilnil o 2 percentuálne body na aktuálnych 17 % a stabilitu cenovej hladiny pripúšťa o 3 percentuálne body viac opýtaných (12 %) ako v septembri 2008.

Graf č. 7

Odpovediam pokúšajúcim sa odhadnúť budúci vývoj spotrebiteľských cien možno priradiť hodnotu +39,5, ktorá naznačuje medzimesačné zlepšenie o 7,4 bodu, čím sa dostala do zóny tvrdení priaznivejších ako dlhodobý priemer. V aktuálnom prieskume ide o najväčšiu pozitívnu zmenu a zároveň o najpriaznivejšiu hodnotu indikátora za posledný rok. Medziročné porovnanie signalizovalo výrazne optimistickejšiu situáciu ako v októbri 2007 (o 14,4 bodu). Tento indikátor má prvenstvo aj vo vzdialenosti medziročného posunu.

Graf č. 8

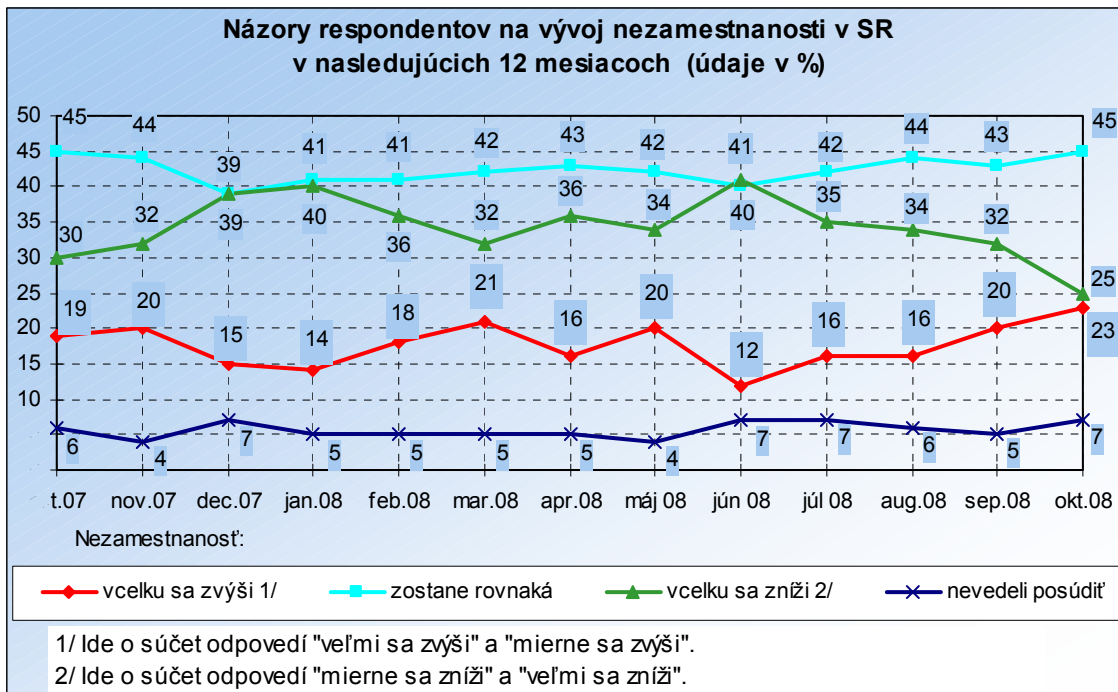

III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti

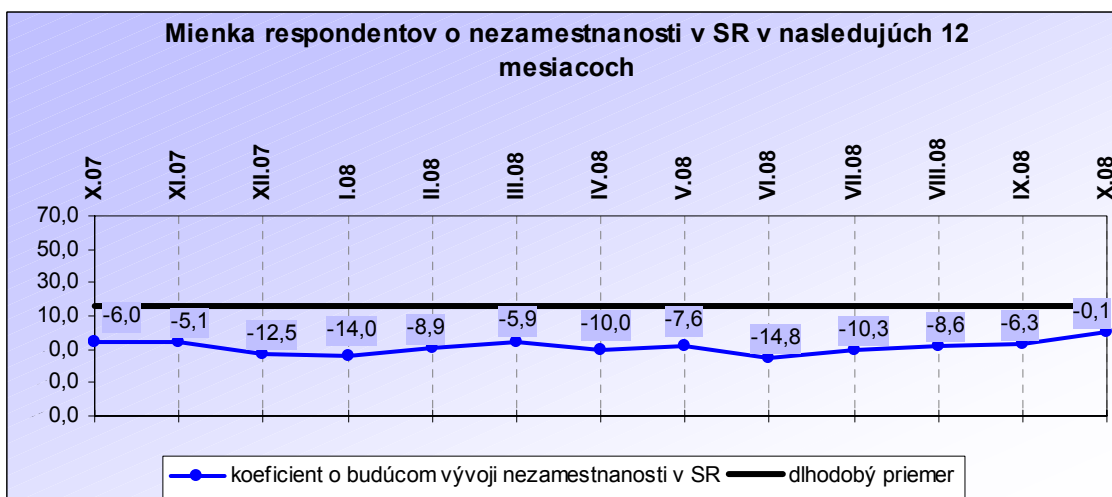
Predpokladaný vývoj nezamestnanosti bol jediný indikátor, pri ktorom medzimesačné zhoršenie v indexovej podobe presiahlo päť bodov a tento mesiac ide zároveň o najvýraznejší negatívny posun. Optimistická vízia zníženia miery nezamestnanosti v októbri 2008 klesla o 7 percentuálnych bodov na aktuálnych 25 %, ale aj napriek poklesu stále o dva body prevyšuje frekvenciu odpovedí na svojom protipóle, ktorých je po náraste troch percentuálnych bodov 23 %. Zachovanie existujúcej miery predikuje 45 % oslovených, čo je o 2 percentuálne body vyšší podiel respondentov ako v septembri 2008.

Graf č. 9

Tohtoročné októbrové predpovede respondentov v oblasti vývoja nezamestnanosti dosiahli hodnotu -0,1, ktorá vyjadruje stav o 6,2 bodu nepriaznivejší ako v predchádzajúcom mesiaci. Ako bolo spomenuté vyššie, v aktuálnom prieskume ide o najvýraznejšie medzimesačné zhoršenie. V porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka boli októbrové laické prognózy ďalšieho vývoja na trhu práce takisto pesimistickejšie (o 5,9 bodu).

Graf č. 10

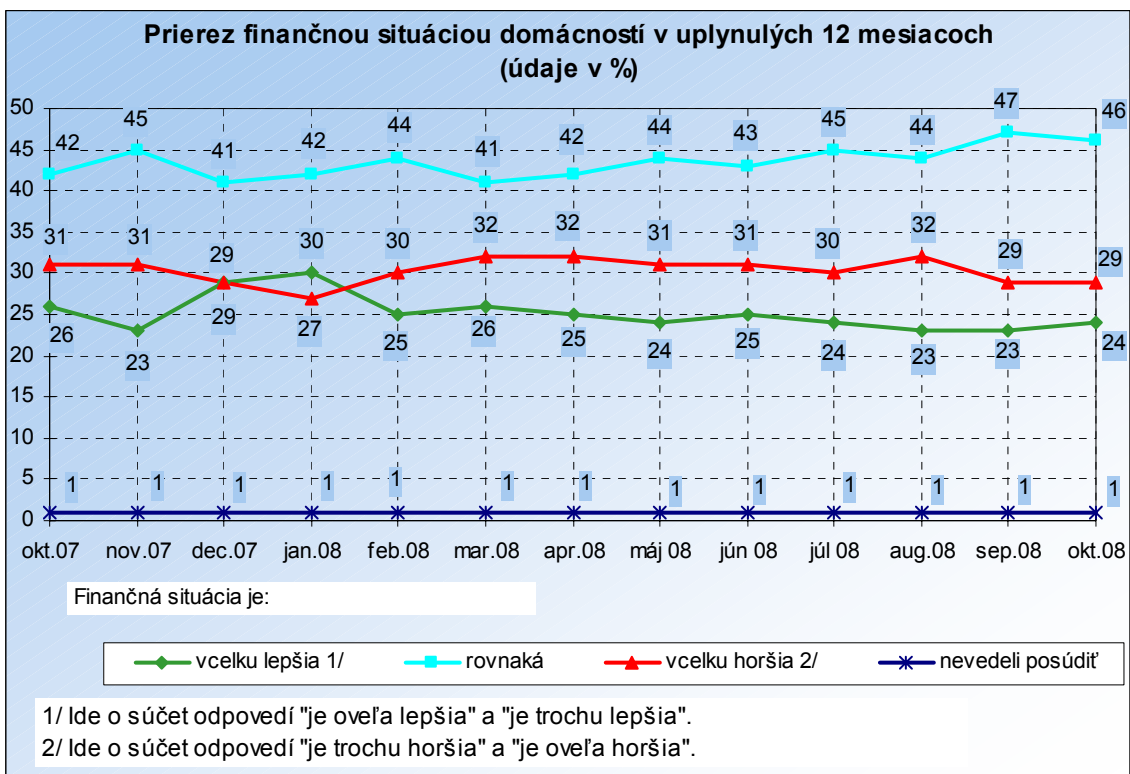

IV. Finančná situácia v domácnostiach

IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch

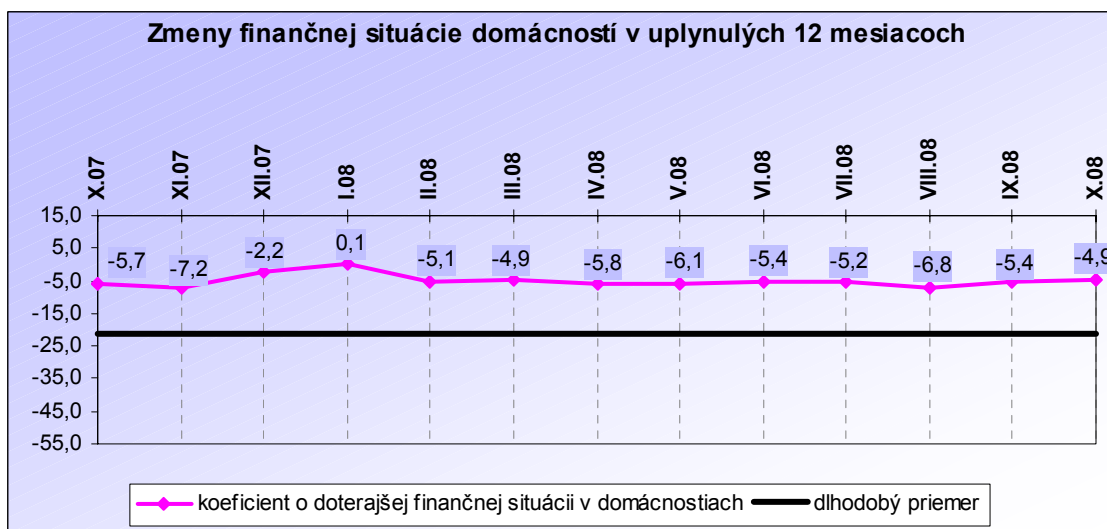
Pri koeficientovom vyjadrení sa medzimesačným rozdielom menším ako 1,0 bod vyznačovali tri indikátory (doterajšia a očakávaná finančná situácia domácnosti a perspektívy úspor v rodinách). Pri doterajšom vývoji finančnej situácie v domácnostiach takmer štvrtina respondentov deklarovala, že finančná situácia ich domácnosti je lepšia ako v uplynulom období, (čo je nárast zastúpenia o jeden percentuálny bod na 24 %). Opačné stanovisko zastávalo, rovnako ako pred mesiacom, 29 % opýtaných. Stav bez zmien konštatovalo 46 % oslovených (o 1 percentuálny bod menej ako v septembri 2008).

Graf č. 11

Prepočítaný indikátor o doterajšom vývoji finančnej situácie v domácnosti mal v poslednom výskume hodnotu -4,9, bol o 0,5 bodu priaznivejší ako pred mesiacom a stále prevyšujúci dlhodobý priemer. Pred rokom boli respondenti nepatrne pesimistickejší ako teraz (v októbri 2008 zlepšenie o 0,8 bodu).

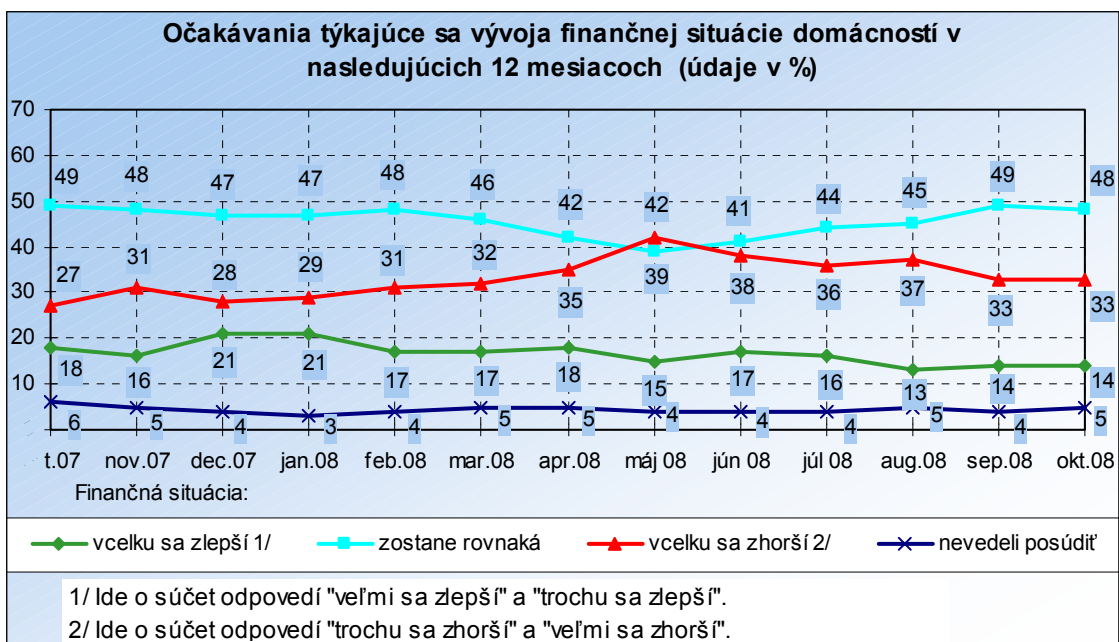
Graf č. 12

IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch

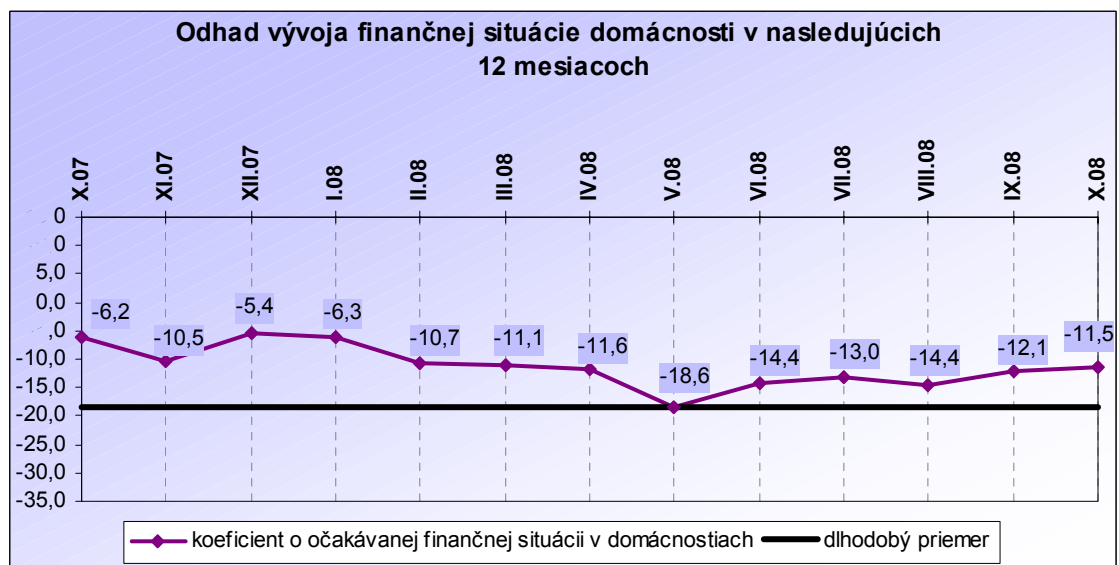
I keď sa priaznivejšia vnútorná štruktúra odpovedí pri odhadovanom vývoji finančnej situácie v domácnosti navonok neprejavila (rovnako ako minulý mesiac 14 % kladných, 33 % záporných hodnotení), príslušný koeficient vyjadroval o čosi viac optimizmu ako v septembri 2008. Takmer polovica výberového súboru (48 %) uviedla odpoveď o zachovaní súčasného stavu (o 1 percentuálny bod menej ako pred mesiacom).

Graf č. 13

Hodnota prepočítaného indikátora o očakávanom vývoji finančnej situácie v domácnostiach (-11,5) aj keď je nadpriemerná, naďalej ostáva v zóne údajov so záporným znamienkom. Aktuálny údaj v porovnaní s predchádzajúcim mesiacom naznačil nepatrné zlepšenie situácie (o 0,6 bodu), ale oproti rovnakému obdobiu minulého roka predstavoval mierne zhoršenie (o 5,3 bodu).

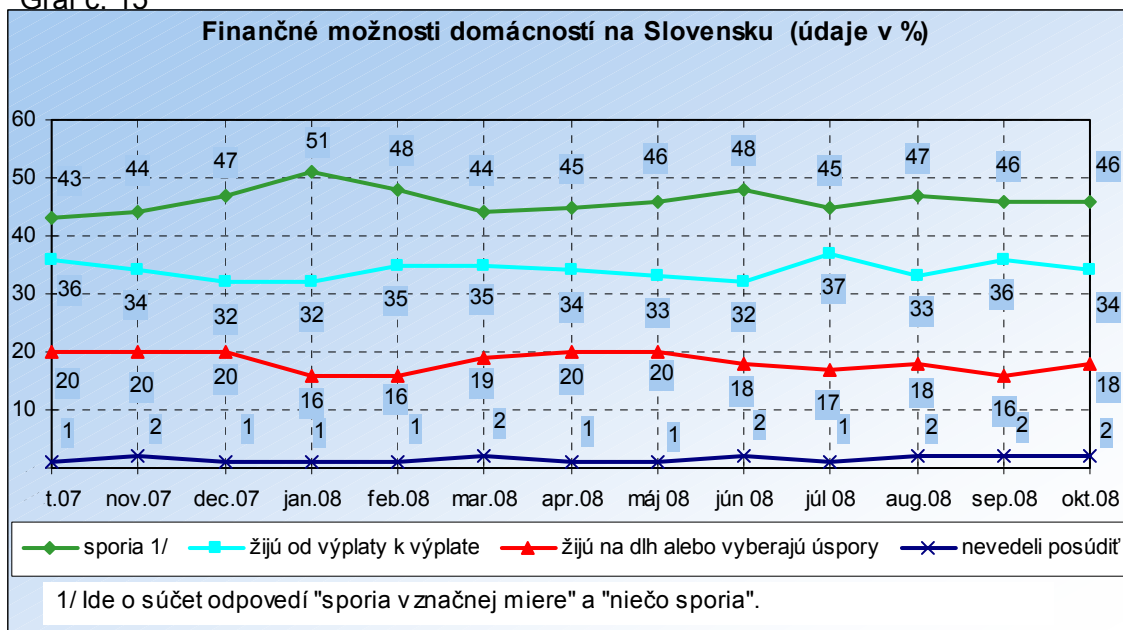
Graf č. 14

IV. 3 Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach

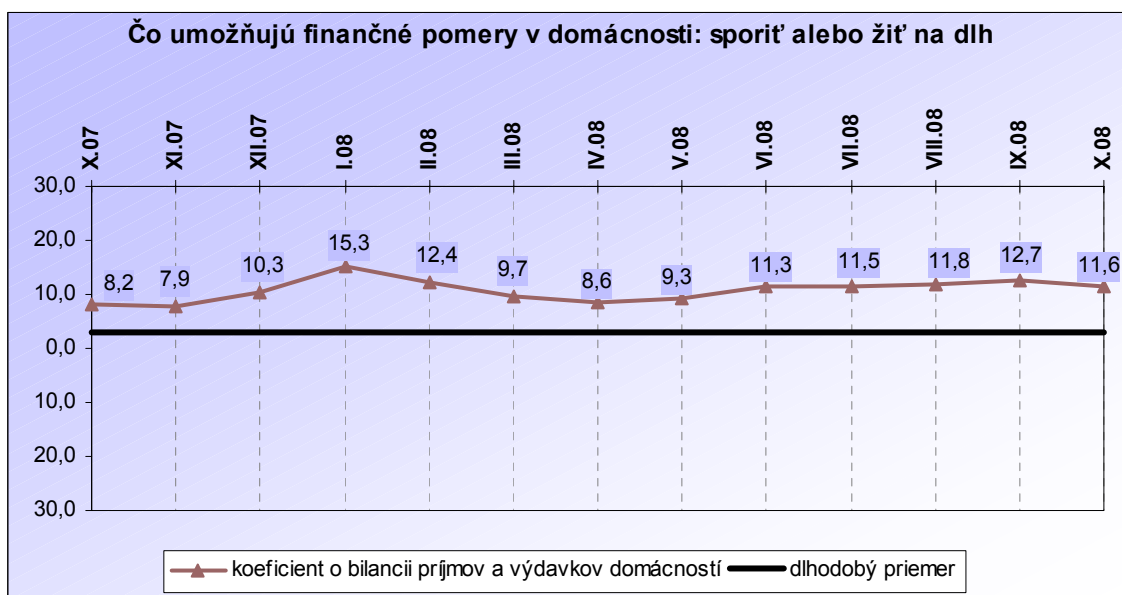
Jediným indikátorom z okruhu hospodárenia v domácnosti, kde sa situácia medzimesačne zhoršila, bola analýza bilancie príjmov a výdavkov domácností. Rovnaký podiel respondentov ako pred mesiacom zaradil svoje domácnosti medzi sporiace (46 %). Zastúpenie rodín s debetným hospodárením sa zvýšilo o 2 percentuálne body na aktuálnych 18 % a vyrovnaný stav vo svojom rozpočte konštatovalo 34 % respondentov, čo bola o 2 percentuálne body nižšia frekvencia ako v septembri 2008.

Graf č. 15

Prevážená podoba najnovšieho zistenia o vzťahu príjmov a výdavkov v domácnosti dosiahla hodnotu +11,6, čo je stav o 1,1 bodu nepriaznivejší ako pred mesiacom, stále však ešte prevyšujúci dlhodobý priemer. Oproti zisteniam z októbra 2007 je výsledok optimistickejší o 3,4 bodu.

Graf č. 16

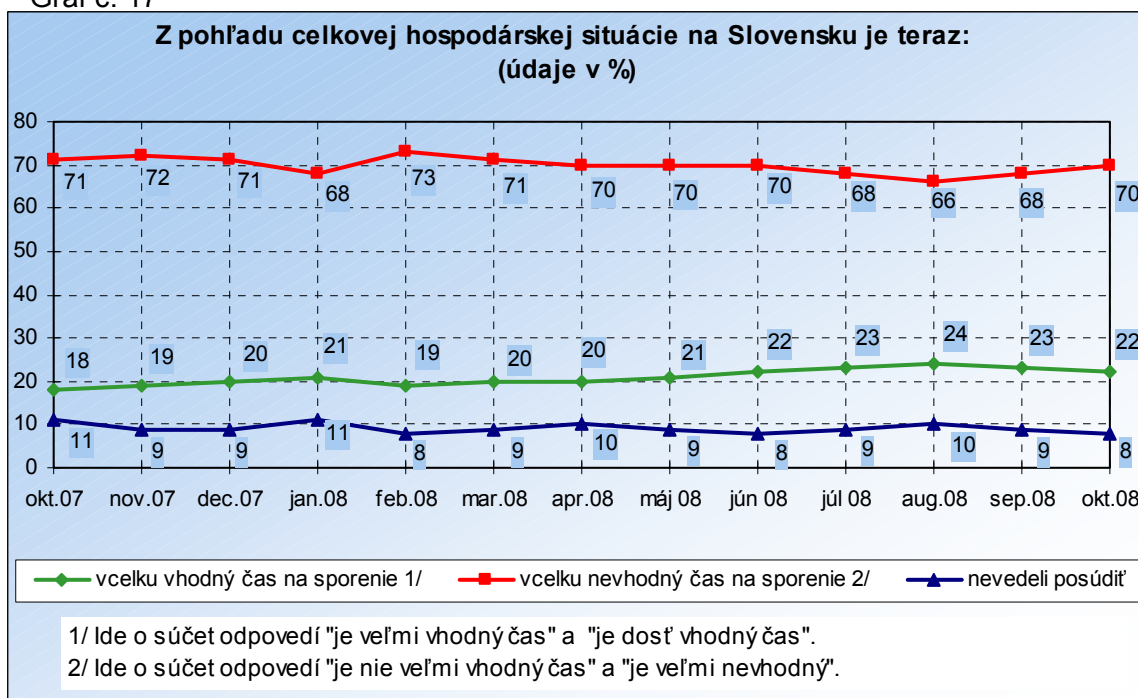

V. Sporenie občanov

V. 1. Sporenie na Slovensku v pohľade verejnosti

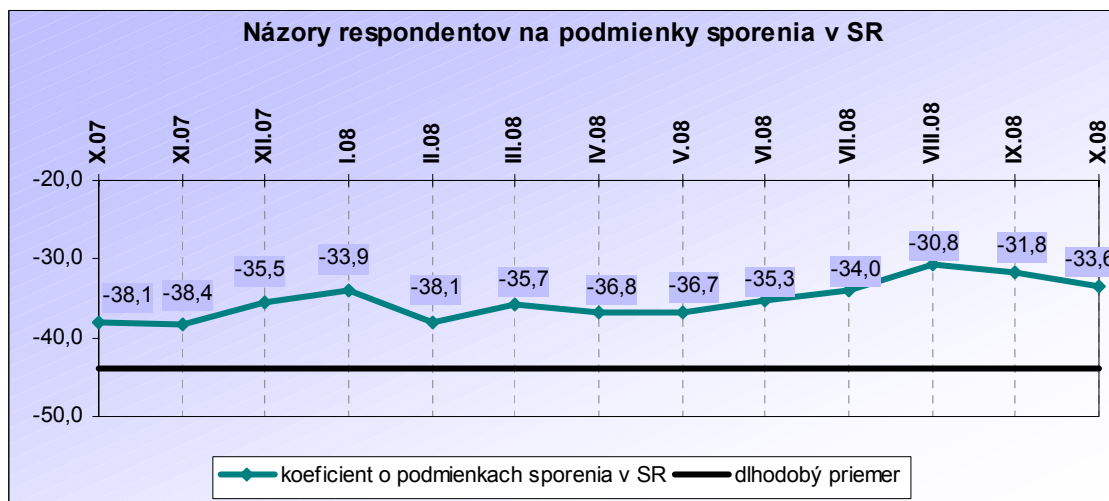
Horšia nálada neobišla ani indikátor podmienok sporenia na Slovensku. Pri posudzovaní atmosféry pre sporenie sa o 1 percentuálny bod znížila frekvencia kladných odpovedí (na 22 %) a negatívne stanovisko prezentovalo o 2 percentuálne body viac opýtaných (70 %) ako minulý mesiac.

Graf č. 17

Transformovaný výsledok týkajúci sa podmienok sporenia na Slovensku je -33,6 a v aktuálnom prieskume je o 1,8 bodu nepriaznivejší ako pred mesiacom. Očakávania obyvateľov na tejto úrovni sú stále priaznivejšie ako dlhodobý priemer. Medziročná komparácia dopadla kladne, pesimizmu je v októbri 2008 menej. Za rok došlo k posunu o 4,5 bodu.

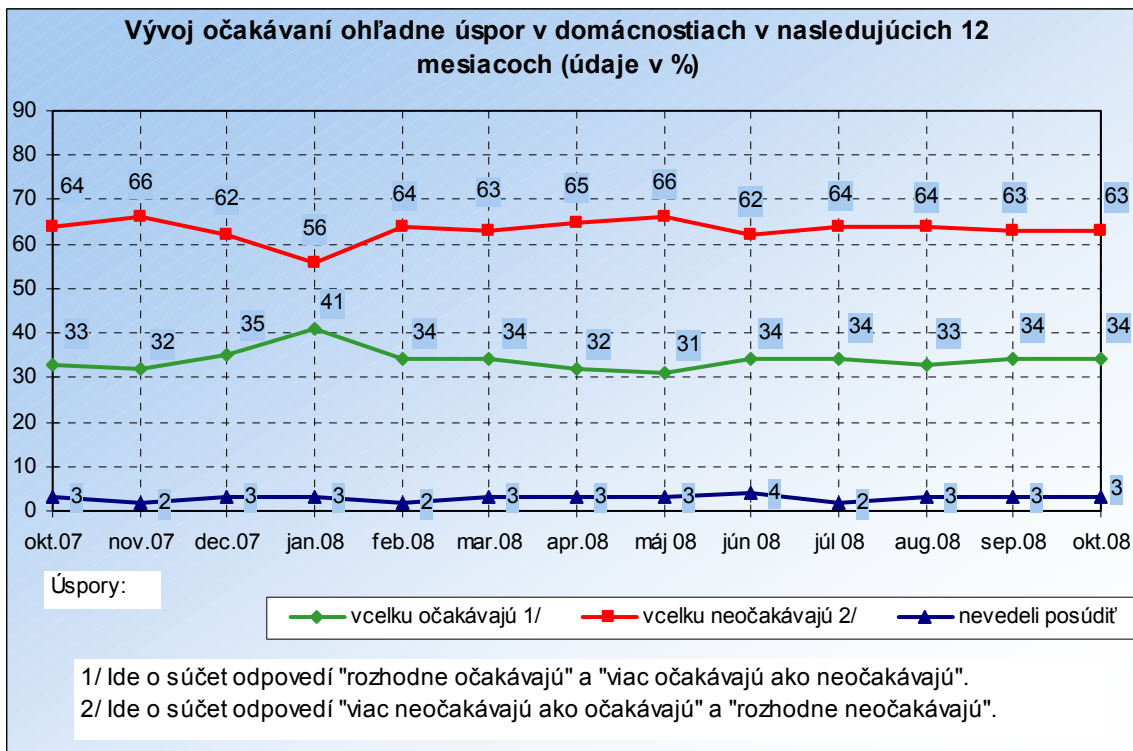
Graf č. 18

V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach

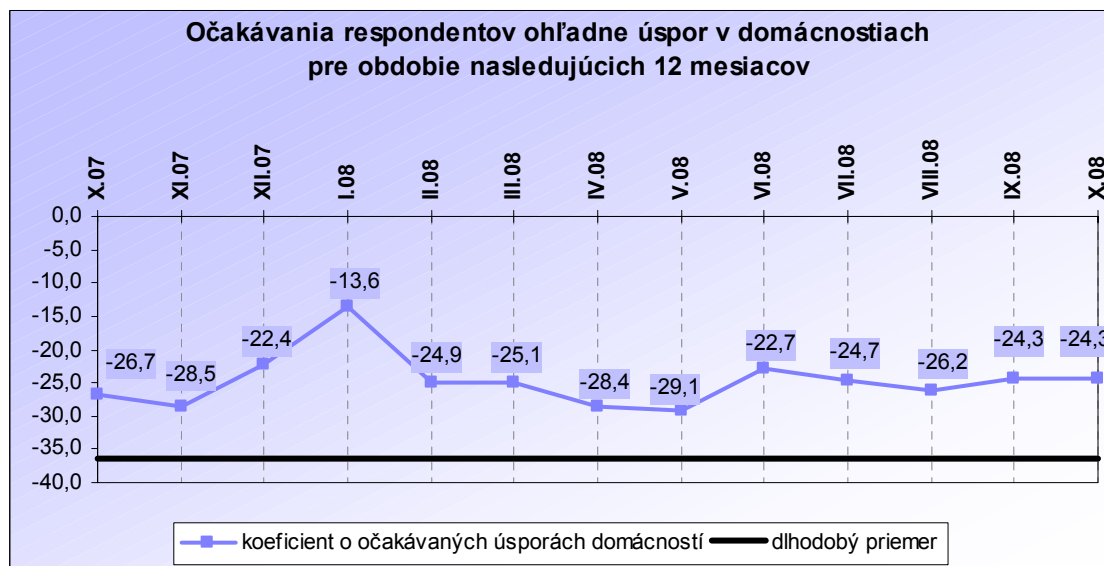
Posledná zložka indikátora spotrebiteľskej dôvery sa v indexovej podobe výsledku oproti predchádzajúcemu obdobiu vôbec nezmenila. Rovnako je to aj v štruktúre jednotlivých odpovedí, kde podiel respondentov, ktorí nepredpokladajú, že v nasledujúcom roku sa im podarí usporiť finančné prostriedky, ostal rovnaký ako minulý mesiac (63 %) a v porovnaní so septembrom 2008 nezmenené ostalo aj opačné tvrdenie (34 %).

Graf č. 19

Prepočítanou podobou aktuálneho výsledku o perspektívach úspor v domácnostiach je údaj -24,3. Očakávania spotrebiteľov na tejto úrovni sú nadpriemerné a rovnaké ako v septembri 2008. V porovnaní s minulým rokom bola mienka občanov pri poslednom zisťovaní priaznivejšia (posun o 2,4 bodu).

Graf č. 20

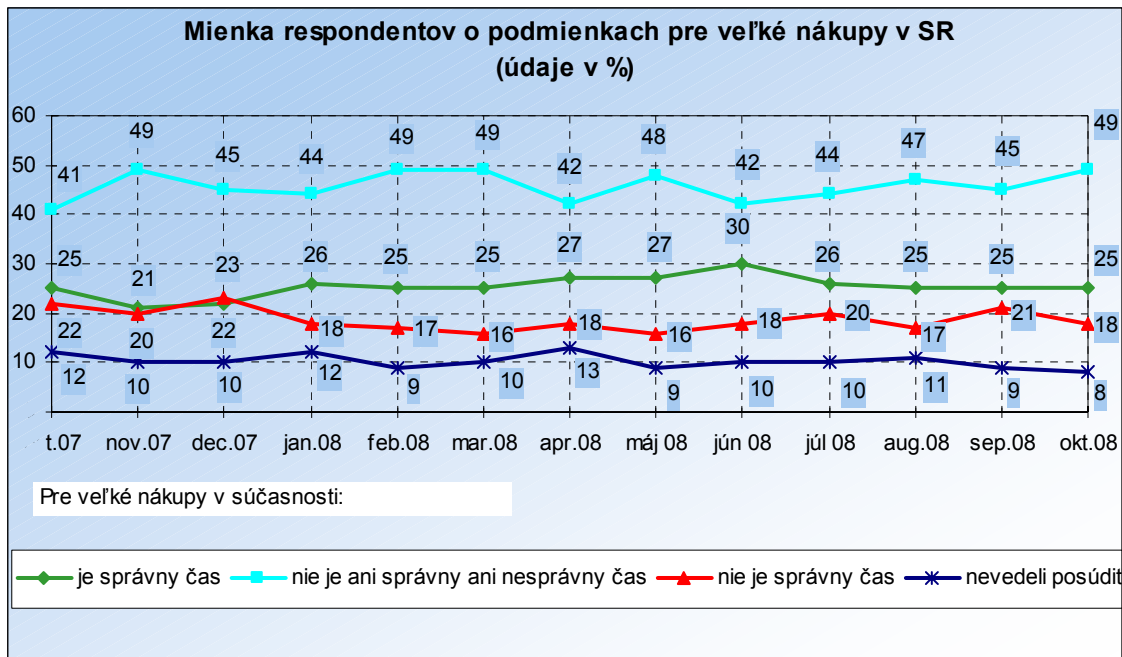

VI. Spotrebiteľské úmysly domácností

VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku

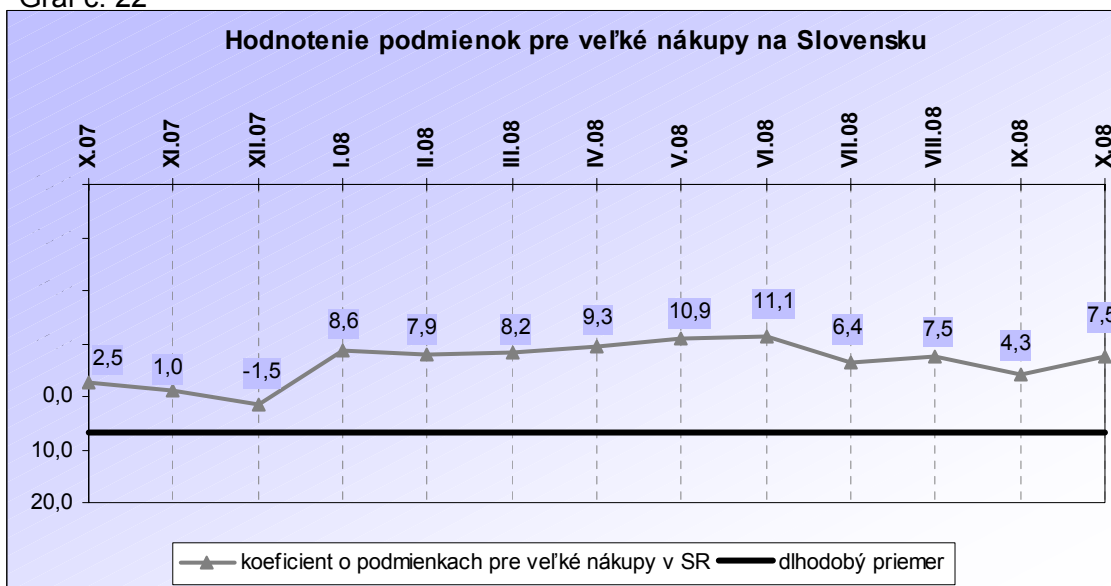
Relatívne priaznivá štruktúra odpovedí bola dosiahnutá pri hodnotení podmienok pre veľké nákupy na Slovensku. Kladné výpovede zaznamenali rovnako ako minulý mesiac štvrtinový podiel (25 %). Zastúpenie záporného hodnotenia sa v októbri 2008 znížilo o 3 percentuálne body na aktuálnych 18 %. Najväčšia časť respondentov sa priklonila k neutrálnemu variantu (nie je ani správny ani nesprávny čas na veľké nákupy – 49 %), ktorý sa vyskytoval o 4 percentuálne body častejšie ako pred mesiacom.

Graf č. 21

Indexovým zobrazením výsledkov o podmienkach na veľké nákupy v SR je +7,5, čo je stále nadpriemerný údaj a tento mesiac vyjadruje o 3,2 bodu viac optimizmu ako v septembri 2008. Medziročná komparácia dopadla takisto kladne, dôvera je v tomto prípade o päť bodov vyššia.

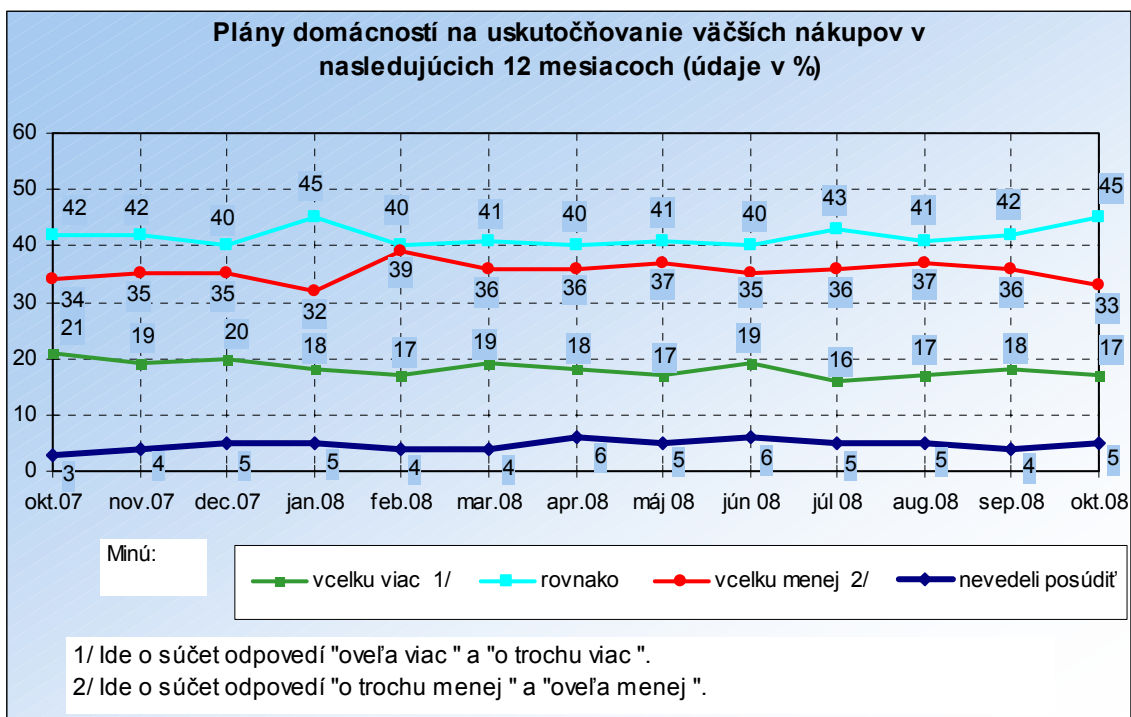
Graf č. 22

VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období

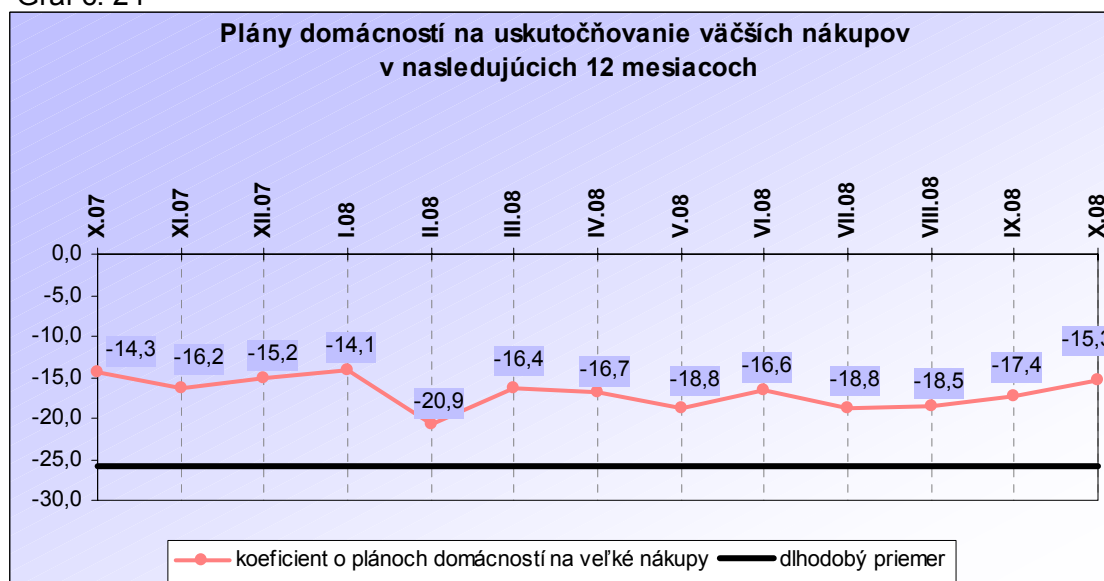
Ďalším indikátorom s pozitívnym príspevkom v celkovom indexovom hodnotení boli plány domácnosti na veľké nákupy, kde sa obavy v porovnaní s minulým mesiacom znížili. Oproti septembru tohto roku sa o tri percentuálne body znížilo zastúpenie domácností, ktoré plánujú minúť menej finančných prostriedkov ako v rovnakom období minulého roka (na 33 %). Podiel domácností, ktoré chcú na nákup predmetov dlhodobej spotreby minúť viac, voči minulému mesiacu taktiež klesol (o jeden percentuálny bod na 17 %). Neutrálne postoj zaujalo o tri percentuálne body viac respondentov ako v septembri tohto roka (45 %).

Graf č. 23

Výsledok porovnania kladných a záporných tvrdení o výdavkoch na veľké nákupy v domácnosti je -15,3, čo je stále nadpriemerný výsledok vyjadrujúci o 2,1 bodu vyšší nákupný potenciál ako v septembri 2008 a naopak, o jeden bod nižší ako v rovnakom období minulého roka.

Graf č. 24

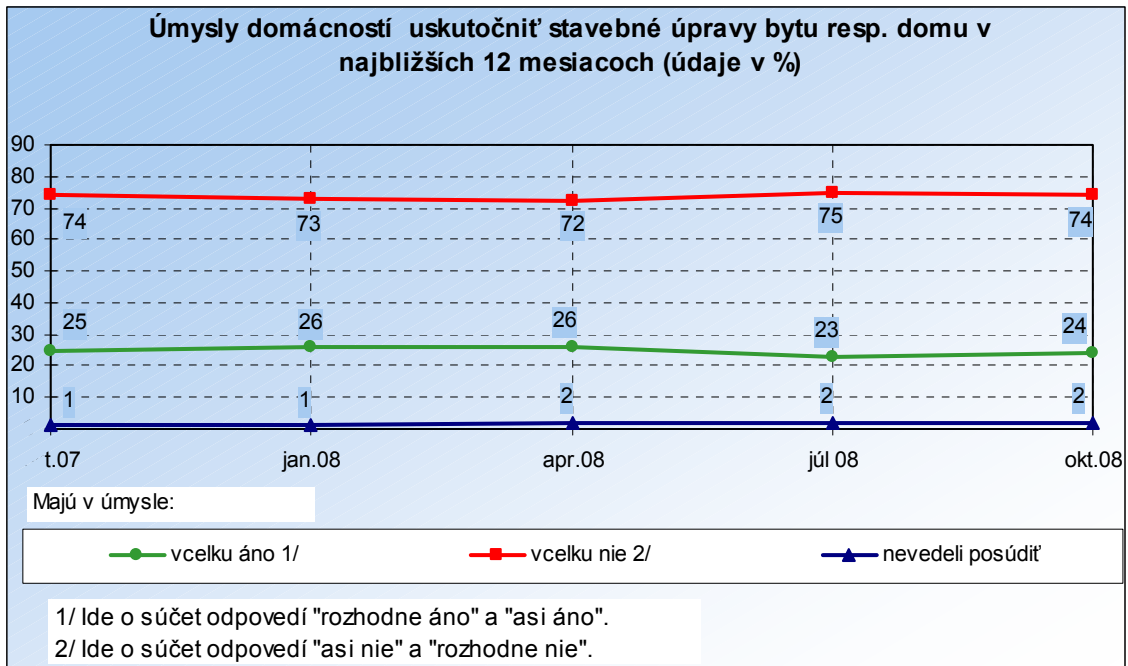

VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu, resp. domu

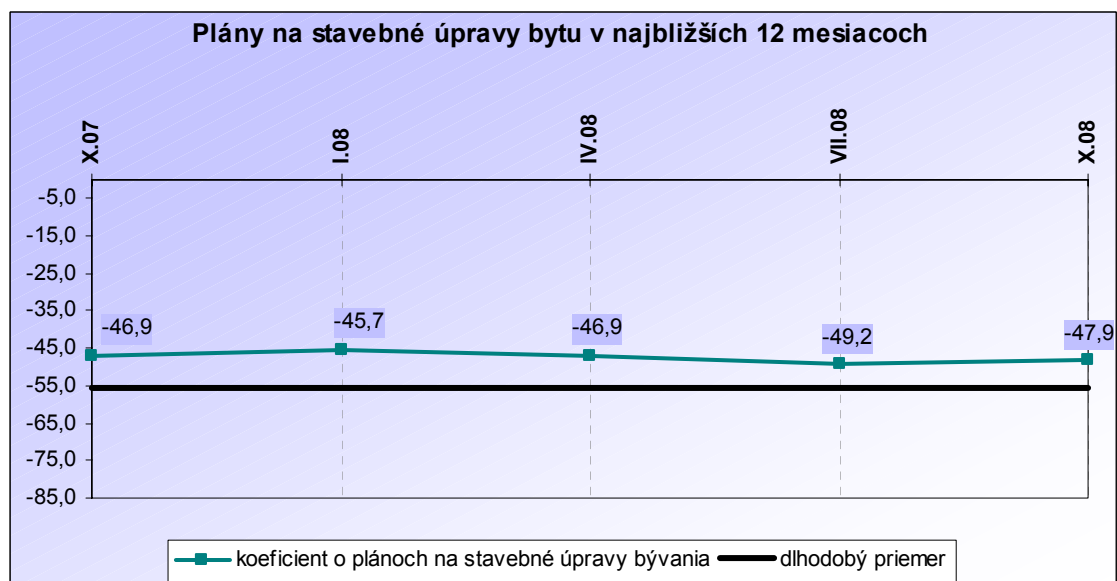
Pri plánoch na rekonštrukciu bývania sa pozitívne vyjadrilo 24 % opýtaných. V tomto prípade prírastok od júla 2008 predstavoval 1 percentuálny bod. Z potenciálnych zákazníkov pri plánoch na prestavbu bývania v nasledujúcich 12 mesiacoch 6 % uviedlo vyjadrenie rozhodne áno a 18 % asi áno. Záporná odpoveď (nemajú v pláne stavebné úpravy bývania) mala 74 % -né zastúpenie (o 1 percentuálny bod menej ako pred štvrtrokom).

Graf č. 25

Transformovaným výsledkom, ktorý charakterizoval záujem investovať do stavebných úprav bytu, je -47,9. Ide o údaj, ktorý je situovaný nad čiarou dlhodobého priemeru a v aktuálnom prieskume je o 1,3 bodu priaznivejší ako v júli 2008. V októbri pred rokom boli zistené výsledky naznačujúce vyšší investičný potenciál v tejto oblasti (rozdiel predstavuje jeden bod), takže tu sa situácia medziročne zhoršila.

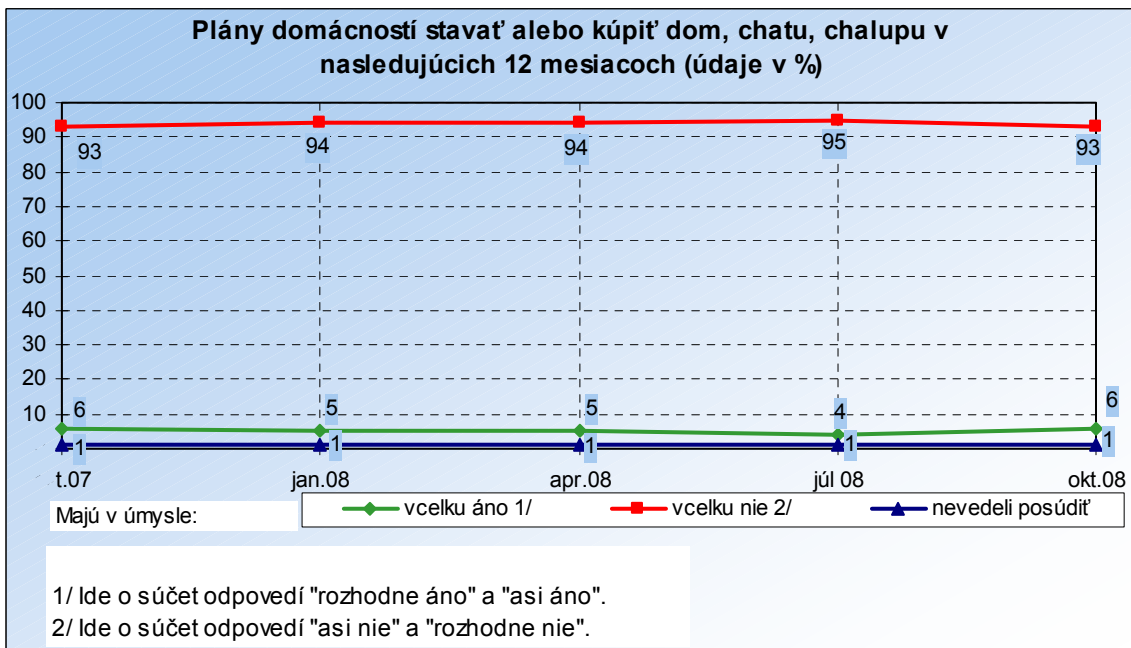
Graf č. 26

VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, chaty, chalupy

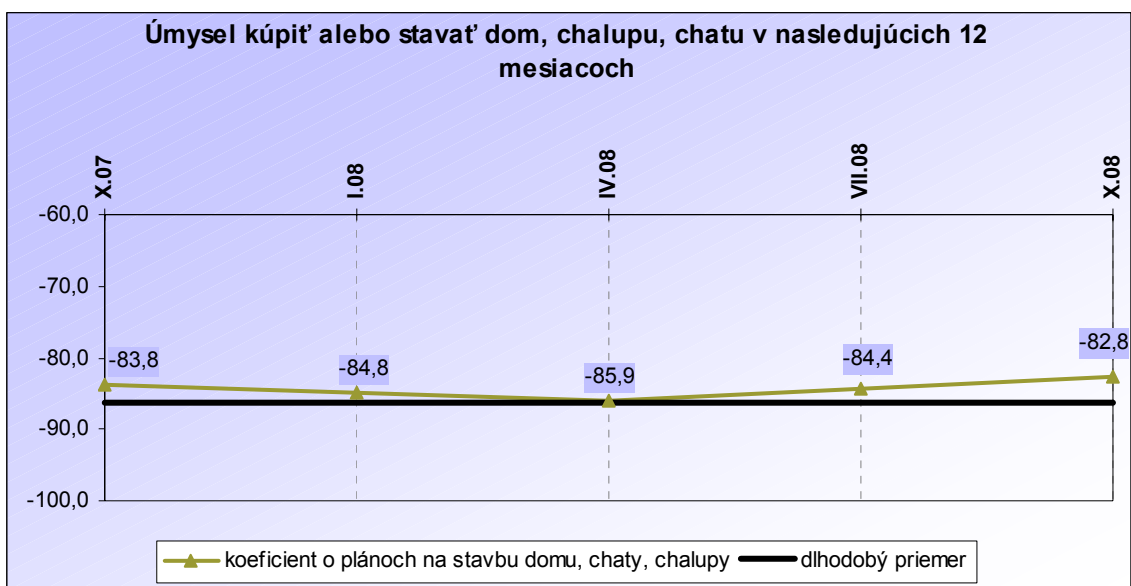
Ďalším „investičným“ indikátorom, pri ktorom sa nákupný potenciál štvrťročne zvýšil, boli plány domácností na stavbu alebo kúpu domu, chaty, chalupy. Po zvýšení zastúpenia o 2 percentuálne body odpovedalo kladne 6 % opýtaných, (2 % uviedlo variant rozhodne áno, 4 % asi áno). Podiel odmietavých odpovedí sa v porovnaní s júlom 2008, naopak, znížil (o 2 percentuálne body na aktuálnych 93 %).

Graf č. 27

Prepočítaným údajom v prípade veľkých investícií do domu, chaty, chalupy je -82,8. Spomenuté zistenie naznačuje vyšší nákupný potenciál (o 1,6 bodu) ako v júli 2008. Investičný záujem pred rokom bol o jeden bod nižší, tento posun možno takisto klasifikovať ako priaznivý.

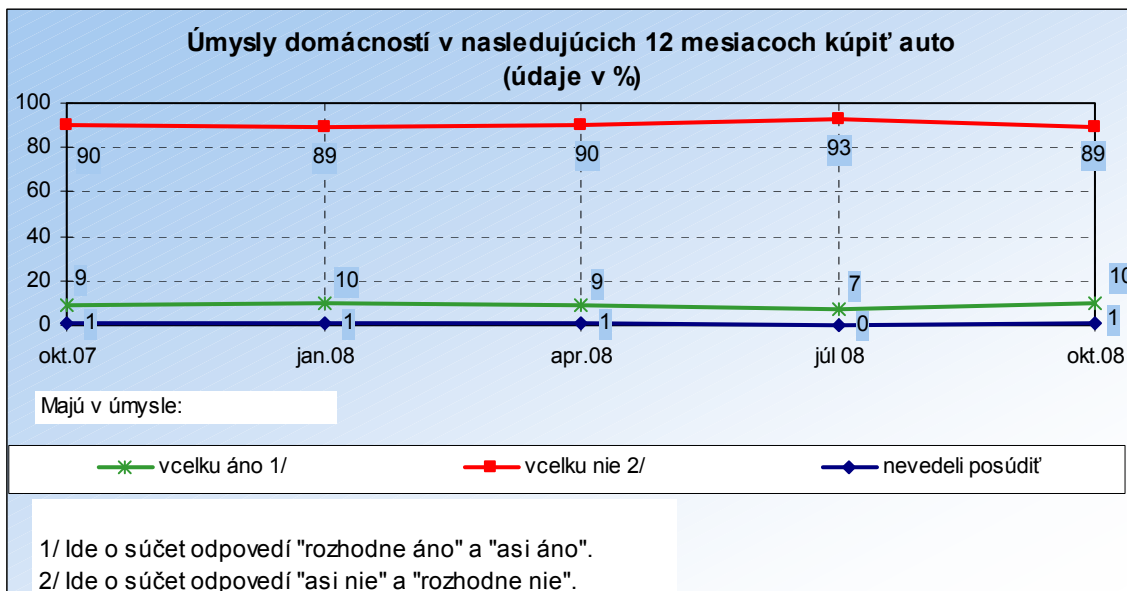
Graf č. 28

VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto

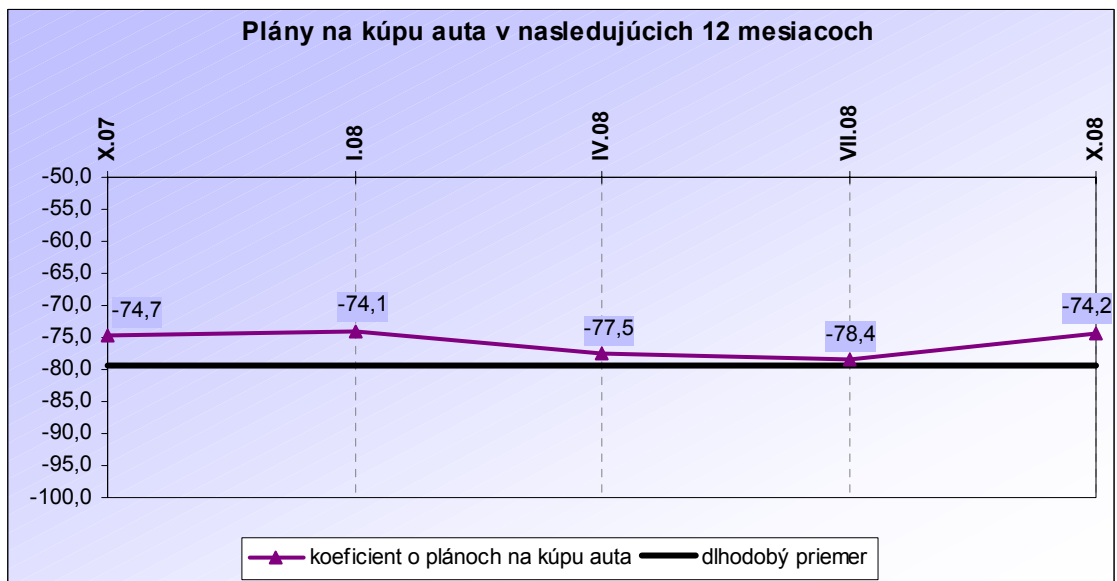
Pri plánoch domácností na kúpu auta došlo takisto k priaznivému posunu. Podľa októbrového zisťovania si v nasledujúcich 12 mesiacoch chce kúpiť auto spolu 10 % domácností, pričom odpoveď rozhodne áno tvorili 2 % a asi áno 8 %. Zamietavo sa pri tejto otázke (kúpiť či nekúpiť auto) vyjadrilo približne deväť z desiatich oslovených osôb (89 %, čo je oproti júlu 2008 pokles o 4 percentuálne body).

Graf č. 29

V prípade investícií do osobného automobilu znamená októbrový výsledok (-74,2) vyšší nákupný potenciál ako pred tromi mesiacmi (o 4,2 bodu). Porovnanie s rovnakým obdobím minulého roka vykazuje kladné znamienko a odchýlku iba 0,5 bodu.

Graf č. 30

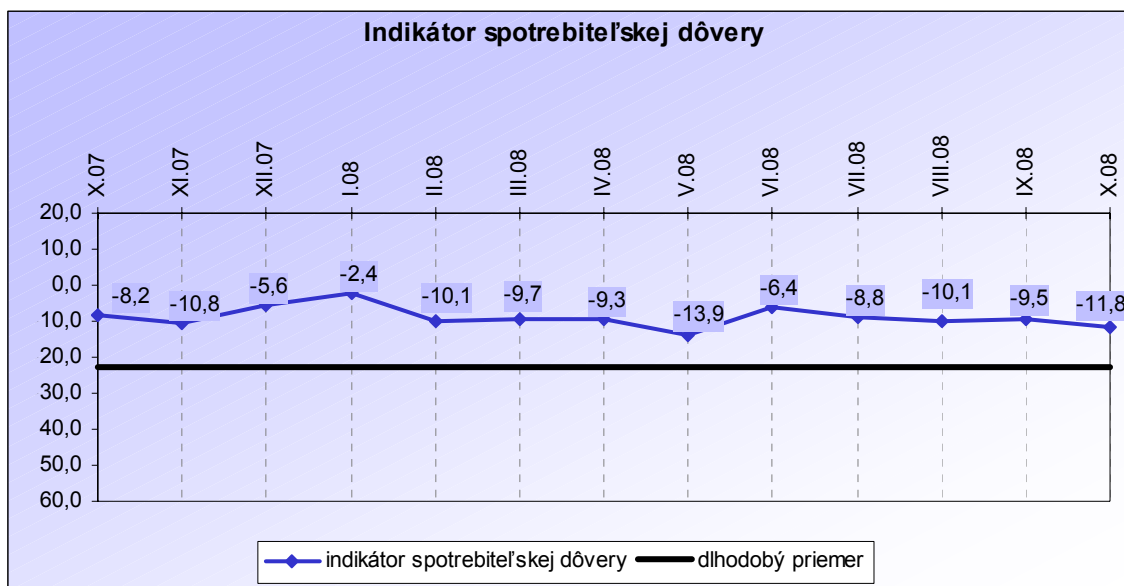

VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery

VII. 1. Vývoj v SR

Od septembra 2001 prešla Európska komisia na vyjadrenie celkových nálad obyvateľov v indikátore, ktorý sumarizuje štyri oblasti z pätnástich sledovaných: očakávania vývoja ekonomiky a nezamestnanosti v štáte, očakávania vývoja finančnej situácie a úspor v domácnosti (nezamestnanosť vstupuje do priemeru s opačným znamienkom). Hodnoty príslušného koeficienta sa pohybujú v intervale od mínus sto po plus sto. V hodnote -100 sú sústredené maximálne obavy, nedôvera a pesimizmus, hodnota +100 vyjadruje maximálnu spotrebiteľskú dôveru, spokojnosť, optimizmus.

Graf č. 31

Spotrebiteľská atmosféra na Slovensku sa v októbri 2008 zhoršila. Po medzimesačnom náraste nedôvery občanov index spotrebiteľskej dôvery (-11,8) klesol oproti predchádzajúcemu obdobiu o 2,3 bodu. Nedôvera sa zvýšila pri odhadovanom vývoji nezamestnanosti (o 6,2 bodu) a pri predpokladanom vývoji ekonomiky SR (o 3,5 bodu). Naopak pri očakávanej finančnej situácii v domácnostiach došlo k nepatrnému zníženiu napätia (o 0,6 bodu) a pri perspektívach úspor v domácnostiach nenastala v porovnaní so septembrom 2008 žiadna zmena.

Voči situácii pred štvrťrokom optimizmus spotrebiteľov takisto klesol (o 3 body). Smer zmeny podporil predovšetkým odhadovaný vývoj nezamestnanosti (o 10,2 bodu) a predpokladaný vývoj ekonomiky Slovenska (o 3,6 bodu). Naopak očakávaná finančná situácia v domácnostiach a perspektívy úspor v rodinách zaznamenali pokles pesimizmu (v prvom prípade o 1,5 bodu a v druhom o 0,4 bodu).

Aj pri komparácii s rovnakým obdobím minulého roka sa obavy obyvateľov zvýšili. K nárastu nedôvery došlo pri troch zložkách: predpokladaný vývoj nezamestnanosti (o 5,9 bodu), odhadovaný vývoj ekonomiky SR (o 5,6 bodu) a očakávaná finančná situácia v domácnostiach (o 5,3 bodu). Pri perspektívach úspor v domácnostiach došlo, naopak, k poklesu obáv (o 2,4 bodu). Októbrový index spotrebiteľskej dôvery bol celkovo o 3,6 bodu pesimistickejší ako v rovnakom období minulého roka.

Po sezónnom očistení je za október 2008 pre indikátor spotrebiteľskej dôvery aktuálnou hodnota -11.

VII. 2 Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ

Spotrebiteľský barometer je súčasťou medzinárodného projektu prieskumov, a preto možno výsledky krajín participujúcich na projekte porovnať. Nasledujúca tabuľka uvádza hodnoty indikátora spotrebiteľskej dôvery krajín EÚ. Keďže medzinárodné výsledky sa uvádzajú v celočíselnom tvare, zistenia za Slovensko sú taktiež zaokrúhlené. V tabuľke sú uverejnené údaje po sezónnom očistení.

Tabuľka č. 1 Spotrebiteľská dôvera v členských krajinách Európskej únie

Indikátor spotrebiteľskej dôvery	mar. 2008	apr. 2008	máj 2008	jún 2008	júl 2008	aug. 2008	sep. 2008	okt. 2008
Belgicko	-4	-8	-8	-11	-12	-11	-9	-17
Bulharsko	-30	-29	-30	-32	-31	-26	-24	-31
Česká republika	-1	-1	-6	-9	-8	-6	-5	-15
Dánsko	+7	+4	+4	0	-3	-2	-2	-7
Nemecko	-2	0	-4	-4	-7	-9	-9	-12
Estónsko	-14	-17	-19	-18	-22	-20	-22	-28
Írsko	-20	-24	:	:	:	:	:	:
Grécko	-39	-39	-44	-45	-46	-46	-50	-57
Španielsko	-19	-25	-31	-38	-39	-37	-39	-44
Francúzsko	-15	-15	-18	-22	-24	-23	-24	-32
Taliansko	-25	-23	-20	-21	-27	-24	-22	-23
Cyprus	-29	-31	-31	-34	-31	-26	-25	-31
Lotyšsko	-18	-22	-23	-27	-25	-26	-31	-33
Litva	-7	-11	-15	-22	-24	-26	-26	-33
Luxembursko	+4	+6	+2	0	-4	-3	-2	-9
Maďarsko	-49	-52	-50	-44	-41	-41	-40	-51
Malta	-3	-10	-18	-19	-18	-19	-16	-24
Holandsko	+4	+2	+1	-1	-4	-3	-1	-9
Rakúsko	+4	+3	+2	-3	-5	-5	-3	-10
Poľsko	-2	0	-1	-6	-7	-4	-6	-9
Portugalsko	-43	-43	-48	-46	-48	-43	-42	-48
Rumunsko	-16	-14	-14	-14	-15	-12	-12	-15
Slovinsko	-15	-14	-21	-20	-20	-20	-12	-18
<i>Slovensko</i>	-9	-11	-14	-10	-11	-11	-8	-11
Fínsko	+14	+14	+12	+11	+9	+9	+9	+2
Švédsko	+11	+7	+7	+2	-1	-2	-3	-9
Veľká Británia	-10	-13	-15	-20	-26	-24	-23	-27
Európska únia spolu*	-11	-12	-14	-17	-20	-19	-19	-23

: údaje za Írsko v čase poskytnutia informácií neboli k dispozícii

* ide o vážený priemer; váhami sú podiely členských štátov na konečnej spotrebe domácností EÚ

Z tabuľky vyplýva, že z 26 štátov, ktoré v októbri 2008 poskytli údaje o náladách spotrebiteľov, prevládala podľa indikátora spotrebiteľskej dôvery v 25 členských štátoch Európskej únie nedôvera nad dôverou. Údaje sa pohybovali v rozmedzí 59 bodov (v intervale od -57 do +2). Kladné výsledky boli v októbri 2008 namerané iba vo Fínsku a hodnota -57 charakterizovala spotrebiteľskú atmosféru v Grécku. V rebríčku 26 krajín usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery Slovensko (po sezónnom očistení a zaokrúhlení -11) dosiahlo umiestnenie na 8. priečke. Medzi štáty s najhoršou spotrebiteľskou atmosférou patrili v októbri 2008 okrem Grécka (-57) i Maďarsko (-51),

Portugalsko (-48) a Španielsko (-44). V Európskej únii ako celku sa od minulého mesiaca spotrebiteľská atmosféra zhoršila o štyri body na -23. Porovnanie naznačuje, že hodnota súhrnného koeficientu zistená na Slovensku (po sezónnom očistení a zaokrúhlení -11) je o dvanásť bodov priaznivejšia ako priemer za celú Európsku úniu. Medzimesačne sa spotrebiteľská atmosféra zhoršila vo všetkých štátoch EÚ. Najväčší medzimesačný pokles zaznamenal indikátor v Maďarsku (o 11 bodov).

Zhrnutie

Priaznivejší vývoj spotrebiteľskej atmosféry, ktorý sa prejavil minulý mesiac, sa v októbri 2008 opäť zastavil. Zo štyroch sledovaných zložiek sa oproti predchádzajúcemu mesiacu zvýšili obavy obyvateľov predovšetkým pri odhadovanom vývoji nezamestnanosti a pri očakávanej hospodárskej situácii v SR, takže indikátor spotrebiteľskej dôvery (-11,8) ostáva naďalej v zóne výsledkov so záporným znamienkom a je o 2,3 bodu nepriaznivejší ako pred mesiacom. Predpokladaná finančná situácia v domácnostiach sa nepatrne zlepšila (zmena v indexovej podobe nedosiahla ani jeden bod) a perspektívy úspor v domácnostiach ostali bez zmeny. Názory spotrebiteľov boli v októbri 2008 nepriaznivejšie ako pred štvrťrokom, tak i pred rokom (v prvom prípade o 3 body, v druhom o 3,6 bodu).

V októbri 2008 bolo sledovaných pätnásť ukazovateľov (indikátory mapujúce plány domácnosti na kúpu auta, stavbu domu, chaty, chalupy a plány na stavebné úpravy bývania sa skúmajú so štvrťročnou periodicitou, takže sa medzimesačne nedajú porovnať). Od septembra 2008 došlo pri indexovej podobe výsledkov pri štyroch indikátoroch z dvanástich k zlepšeniu (predpokladaná a doterajšia inflácia, podmienky pre veľké nákupy na Slovensku a plány domácnosti na veľké nákupy). Pri jednom z uvádzaných ukazovateľov zmena presiahla päť bodov (očakávaná inflácia). Zhoršenie bolo zaznamenané v piatich prípadoch (predpokladaná nezamestnanosť, doterajšia a očakávaná ekonomická situácia v SR, podmienky sporenia na Slovensku a bilancia príjmov a výdavkov v domácnosti). Najvýraznejší negatívny posun sa prejavil pri predpokladanej nezamestnanosti, kde zmena bola väčšia ako päť bodov. Pri dvoch ukazovateľoch ostala hodnota indexového výsledku približne na úrovni predchádzajúceho obdobia (doterajšia a očakávaná finančná situácia rodín) a perspektívy úspor v domácnostiach sa v porovnaní s minulým mesiacom vôbec nezmenili.

Porovnanie so stavom pred štvrťrokom vykazovalo nepriaznivý výsledok pri troch indikátoroch z pätnástich sledovaných (zhoršenie pri očakávanej nezamestnanosti bolo väčšie ako 10 bodov). Priaznivo sa vyvíjalo osem indexov (pri očakávanej inflácii zmena presiahla až 15 bodov a pri doterajšom vývoji spotrebiteľských cien 5 bodov). Štyri koeficienty sa od júla 2008 príliš nezmenili (zmena bola menšia ako jeden bod): doterajšia finančná situácia v domácnostiach, podmienky sporenia na Slovensku, perspektívy úspor v domácnostiach a bilancia príjmov a výdavkov v domácnosti.

V medziročnom porovnaní došlo v indexovej podobe výsledku pri siedmich indikátoroch k nárastu pesimizmu a pri štyroch z nich bola negatívna zmena väčšia ako päť bodov (predpokladaná finančná situácia v domácnostiach, očakávaný vývoj ekonomickej situácie v SR, doterajšia inflácia a predpokladaná nezamestnanosť). Zlepšenie zaznamenalo šesť ukazovateľov (pri očakávanej inflácii bol priaznivý posun väčší ako 10 bodov a pri podmienkach pre veľké nákupy na Slovensku presiahol 5 bodov). Medziročne bez výraznejších zmien skončili dva indexy: doterajšia finančná situácia v domácnostiach a plány na kúpu auta).

Pri sledovaní vývoja v jednotlivých okruhoch možno konštatovať, že v porovnaní so septembrom 2008 bol stav vo sfére hospodárenia domácností stabilizovaný, keď berieme makroukazovatele ako jeden celok taktiež stabilizovaný (nepriaznivý vývoj

nezamestnanosti bol vyvážený priaznivým vývojom očakávanej inflácie). Investície sa medzimesačne nedali porovnať kvôli štvrtročnej periodicite sledovania niektorých indikátorov z tohto okruhu.

Voči situácii pred tromi mesiacmi dosiahli všetky tri okruhy priaznivý výsledok, k najväčšiemu pozitívnemu posunu došlo pri investíciách., k najmenšiemu pri finančnom hospodárení.

V komparácii s rovnakým obdobím minulého roka bola situácia v jednotlivých okruhoch porovnateľná so stavom pred rokom, oblasť investícií sa nepatrne zhoršila, ďalšie dve oblasti zaznamenali nepatrné zlepšenie.

Podľa poskytnutých údajov z 26 krajín, v rebríčku štátov usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery Slovensko (po sezónnom očistení a zaokrúhlení -11) dosiahlo umiestnenie na 8. priečke. V Európskej únii ako celku sa od minulého mesiaca spotrebiteľská atmosféra zhoršila o štyri body na -23. Porovnanie naznačuje, že hodnota súhrnného koeficientu zistená na Slovensku bola v októbri 2008 o dvanásť bodov priaznivejšia ako priemer za celú Európsku úniu (-23).

Stručný prehľad výsledkov:

Zisťovanie „Spotrebiteľský barometer“, ktoré sa uskutočnilo v októbri 2008, mapovalo mienku občanov o hospodárskej situácii na Slovensku, zaoberalo sa sebareflexiou finančných pomerov domácností a priblížilo investičné zámery obyvateľstva. V prieskume sa dospelo k nasledujúcim zisteniam:

- Podľa mienky 27 % respondentov sa **hospodárska situácia na Slovensku za posledných dvanásť mesiacov** vcelku zlepšila, najviac respondentov (40 %) zastáva názor, že je rovnaká a 28 % je presvedčených, že sa zhoršila. Oproti situácii pred rokom, kedy o zlepšení hovorilo 30 % opýtaných, klesol počet kladných hodnotení o 3 percentuálne body.

- **Pri odhadovanom vývoji ekonomiky Slovenska** sa 20 % opýtaných vyjadrilo, že v priebehu nasledujúcich dvanástich mesiacov sa hospodárska situácia v SR vcelkulepší. Viac ako tretina oslovených občanov (35 %) je presvedčená, že hospodárska situácia zostane rovnaká a najviac odpovedajúcich (38 %) počítá so zhoršením. V októbri pred rokom si optimistickú odpoveď zvolilo 26 % respondentov, o 6 percentuálnych bodov vyšší počet ako teraz.

- **Pri doterajšej inflácii** si najviac opýtaných myslí (42 %), že ceny tovarov a služieb na Slovensku sa za posledných 12 mesiacov trochu zvýšili, takmer tretina oslovených (31 %), že sa stredne zvýšili a 16 % respondentov je mienky, že sa zvýšili výrazne. Za rok sa zvýšilo zastúpenie stanoviska o výraznom zvýšení cien o 6 percentuálnych bodov.

- **Pri odhadovanom vývoji inflácie** počas nasledujúcich dvanástich mesiacov najviac respondentov predpokladá (42 %), že ceny sa budú zvyšovať rovnakým tempom ako doposiaľ a 25 % odpovedajúcich predikuje, v porovnaní so súčasným stavom, rýchlejšie zvyšovanie cien. O pomalšom zvyšovaní cien ako doteraz hovorí 17 % oslovených občanov a 12 % predpokladá stav bez zmien cenovej hladiny. Komparácia očakávaní budúceho vývoja inflácie so situáciou pred rokom vyznieva priaznivo. Podiel najpesimistickejšej predpovede o výraznom zvýšení cien klesol za tento čas o 14 percentuálnych bodov.

- **Nezamestnanosť na Slovensku sa v nasledujúcich 12 mesiacoch** podľa názoru 25 % respondentov vcelku zníži, podporu takmer polovice výberového súboru (45 %) získala neutrálna odpoveď, že nezamestnanosť zostane rovnaká a podľa 23 % odpovedajúcich sa vcelku zvýši. Otázka o vývoji nezamestnanosti zaznamenala za rok obrat k horšiemu, podiel optimistických predikcií klesol z 30 % na 25 %, čiže o 5 percentuálnych bodov.

- **Pri posudzovaní doterajšieho vývoja finančnej situácie v domácnosti** sa podľa výpovedí 24 % respondentov finančná situácia ich domácnosti vcelku zlepšila, takmer polovica výberového súboru (46 %) odpovedala, že ostala rovnaká a 29 % opýtaných zaznamenala celkové zhoršenie finančných pomerov vo svojej domácnosti. Zistenia v októbri pred rokom boli podobné, negatívne hodnotenie finančných pomerov vo svojej domácnosti poskytlo o dva percentuálne body viac respondentov (31 %).

- **Finančná situácia vlastnej domácnosti** sa podľa vyjadrení 14 % odpovedajúcich počas nasledujúcich dvanásť mesiacov vcelku zlepší, podľa mienky takmer polovice (48 %) opýtaných zostane rovnaká. Výhľad do blízkej budúcnosti je pre tretinu respondentov (33 %) nepriaznivý, pretože rátajú so zhoršením finančného krytia svojich potrieb v nasledujúcich 12 mesiacoch. Pred rokom sa pesimisticky vyjadrovalo 27 % oslovených osôb, čo je v októbri 2008 nárast o 6 percentuálnych bodov.

- **Pri analýze bilancie príjmov a výdavkov domácnosti** na otázku, či majú dlhy alebo sporia, 46 % oslovených občanov uviedlo, že v ich domácnosti sa sporí, 34 % si vystačí s finančnými prostriedkami od výplaty k výplate a 18 % má dlhy alebo žije z úspor. Aktuálne odpovede sú priaznivejšie ako pred rokom, kedy sporiacich domácnosti bolo 43 %.

- Viac ako pätina (22 %) oslovených občanov sa vyjadrila, že v súčasnosti sú vcelku vhodné **podmienky na sporenie**. Siedmi z desiatich odpovedajúcich (70 %) majú opačný názor, sú stúpenkami stanoviska, že v súčasnosti na Slovensku je vcelku nevhodný čas na sporenie. V komparácii s rovnakým obdobím minulého roka sa v aktuálnom prieskume zvýšilo zastúpenie kladných vyjadrení o 4 percentuálne body

- **Pri perspektívach úspor v domácnostiach** sa optimisticky prejavila viac ako tretina (34 %) odpovedajúcich, ktorí očakávajú, že sa im v blízkej budúcnosti podarí usporiť nejaké finančné prostriedky. Viac než tri pätiny oslovených občanov (63 %) nepredpokladajú, že počas nasledujúcich dvanásť mesiacov nasporia nejaké peniaze. V štruktúre odpovedí za posledných 12 mesiacov došlo v odpovediach respondentov iba k malým posunom.

- Najfrekvencovanejšou odpoveďou pri otázke **podmienok pre veľké nákupy na Slovensku** bolo vyjadrenie, že v súčasnosti nie je ani správny ani nesprávny čas na veľké nákupy (49 %). Z ostatných odpovedí boli v prevahe tie, ktoré tvrdili, že je správny (25 %) nad tými, ktoré tvrdili opak (18 %). Situácia pred rokom bola nepriaznivejšia, negatívnych odpovedí bolo vtedy o 4 percentuálne body viac.

- **Z plánov domácností na veľké nákupy** vyplynulo, že 17 % odpovedajúcich má v úmysle minúť v nasledujúcich 12 mesiacoch vyššiu finančnú čiastku než predtým a 45 % opýtaných rovnakú ako doteraz. Odpovede, predpokladajúce nižšie výdavky na veľké nákupy ako doposiaľ, mali tretinovú frekvenciu (33 %). Z medziročného porovnania vyplýva, že odpovedí naznačujúcich vyšší nákupný potenciál bolo teraz menej ako pred rokom (o 4 percentuálne body).

- Menej ako štvrtina domácností (24 %) očakáva, že minie väčšiu sumu peňazí na **stavebné úpravy bytu resp. domu v najbližších 12 mesiacoch**, z nich 6 % poskytlo odpoveď rozhodne áno a 18 % asi áno. Protichodná odpoveď (neočakávajú zvýšenie

výdavkov) je charakteristická pre 74 % domácností. Počet záujemcov medziročne klesol (o 1 percentuálny bod).

- Šesť percent domácností plánuje počas nasledujúceho roka **kúpiť alebo stavať dom, chalupu alebo chatu**, z nich 2 % rozhodne áno a 4 % asi áno. Záporná odpoveď (nemajú v úmysle) sa vyskytovala niekoľkokrát častejšie (93 %). V medziročnom porovnaní nedošlo k žiadnym zmenám.

- V priebehu **nasledujúceho roka zamýšľa kúpiť auto** spolu 10 % domácností, z nich 2 % rozhodne áno a 8 % asi áno. Zastúpenie opačného postoja (nemá v pláne) predstavovalo 89 %. Auto sa odhodláva teraz zakúpiť viac rodín (o 1 percentuálny bod) ako pred 12 mesiacmi.

	Porovnanie			Indikátory	Terenná fáza výskumu (zber údajov)												
	so SEP. 2008	s JÚL. 2008	s OKT. 2007		X.07	XI.07	XII.07	I.08	II.08	III.08	IV.08	V.08	VI.08	VII.08	VIII.08	IX.08	X.08
1	≡	≡	≡	Doterajšia finančná situácia v domácnosti	-5,7	-7,2	-2,2	0,1	-5,1	-4,9	-5,8	-6,1	-5,4	-5,2	-6,8	-5,4	-4,9
2	≡	↑	↓↓	Očakávaná finančná situácia v domácnosti	-6,2	-10,5	-5,4	-6,3	-10,7	-11,1	-11,6	-18,6	-14,4	-13	-14,4	-12,1	-11,5
3	↓	↓	↓	Doterajšia hospodárska situácia v SR	-0,3	-7,5	-1,1	4,3	-3,2	2,0	2,2	-2,2	3,3	3,3	-1,4	-0,4	-1,4
4	↓	↓	↓↓	Očakávaná hospodárska situácia v SR	-5,7	-9,3	-7,0	-3,6	-13,8	-8,5	-7,1	-15,5	-3,1	-7,7	-8,2	-7,8	-11,3
5	↑	↑↑	↓↓	Doterajšia inflácia	19,0	29,7	32,4	27,7	30,4	31,6	30,9	33,6	35,6	33,7	33,3	30,9	27,3
6	↑↑	↑↑↑↑	↑↑↑↑	Očakávaná inflácia	53,9	59,6	55,2	57,1	59,4	57,6	58,3	63,7	59,9	57,2	50,2	46,9	39,5
7	↓↓	↓↓↓	↓↓	Očakávaná nezamestnanosť	-6,0	-5,1	-12,5	-14,0	-8,9	-5,9	-10,0	-7,6	-14,8	-10,3	-8,6	-6,3	-0,1
8	↑	↑	↑↑	Podmienky pre veľké nákupy v SR	2,5	1,0	-1,5	8,6	7,9	8,2	9,3	10,9	11,1	6,4	7,5	4,3	7,5
9	↑	↑	↓	Plány domácností na veľké nákupy	-14,3	-16,2	-15,2	-14,1	-20,9	-16,4	-16,7	-18,8	-16,6	-18,8	-18,5	-17,4	-15,3
10	↓	≡	↑	Podmienky sporenia v SR	-38,1	-38,4	-35,5	-33,9	-38,1	-35,7	-36,8	-36,8	-35,3	-34	-30,8	-31,8	-33,6
11	≡	≡	↑	Očakávané úspory domácností	-26,7	-28,5	-22,4	-13,6	-24,9	-25,1	-28,4	-29,1	-22,7	-24,7	-26,2	-24,3	-24,3
12	↓	≡	↑	Bilancia príjmov a výdavkov domácností	8,2	7,9	10,3	15,3	12,4	9,7	8,6	9,3	11,3	11,5	11,8	12,7	11,6
13	X	↑	≡	Kúpa auta	-74,7	-79,4	-76,2	-74,1	X	X	-77,5	X	X	-78,4	X	X	-74,2
14	X	↑	↑	Stavba domu, chaty, chalupy	-83,8	-87,8	-83,5	-84,8	X	X	-85,9	X	X	-84,4	X	X	-82,8
15	X	↑	↓	Stavebné úpravy bývania	-46,9	-52,6	-49,0	-45,7	X	X	-46,9	X	X	-49,2	X	X	-47,9
	↓	↓	↓	index spotrebiteľskej dôvery	-8,2	-10,8	-5,6	-2,4	-10,1	-9,7	-9,3	-13,9	-6,4	-8,8	-10,1	-9,5	-11,8

Vysvetlivky:

≡	rovnaký výsledok resp. rozdiel menší ako 1 bod
↑	nepatrné zlepšenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↓	nepatrné zhoršenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↑↑	mierne zlepšenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↓↓	mierne zhoršenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↑↑↑↑	výraznejšie zlepšenie (rozdiel 10 bodov a viac)
↓↓↓	výraznejšie zhoršenie (rozdiel 10 bodov a viac)
●	historicky najpriaznivejšia hodnota
X	v uvádzanom období sa údaje za dané ukazovatele nezisťovali

Rekapitulácia	Počet indikátorov
medzimesačné zlepšenie	4
medzimesačne bez zmien	3
medzimesačné zhoršenie	5
štvrtročné zlepšenie	8
štvrtročne bez zmien	4
štvrtročné zhoršenie	3
medziročné zlepšenie	6
medziročne bez zmien	2
medziročné zhoršenie	7